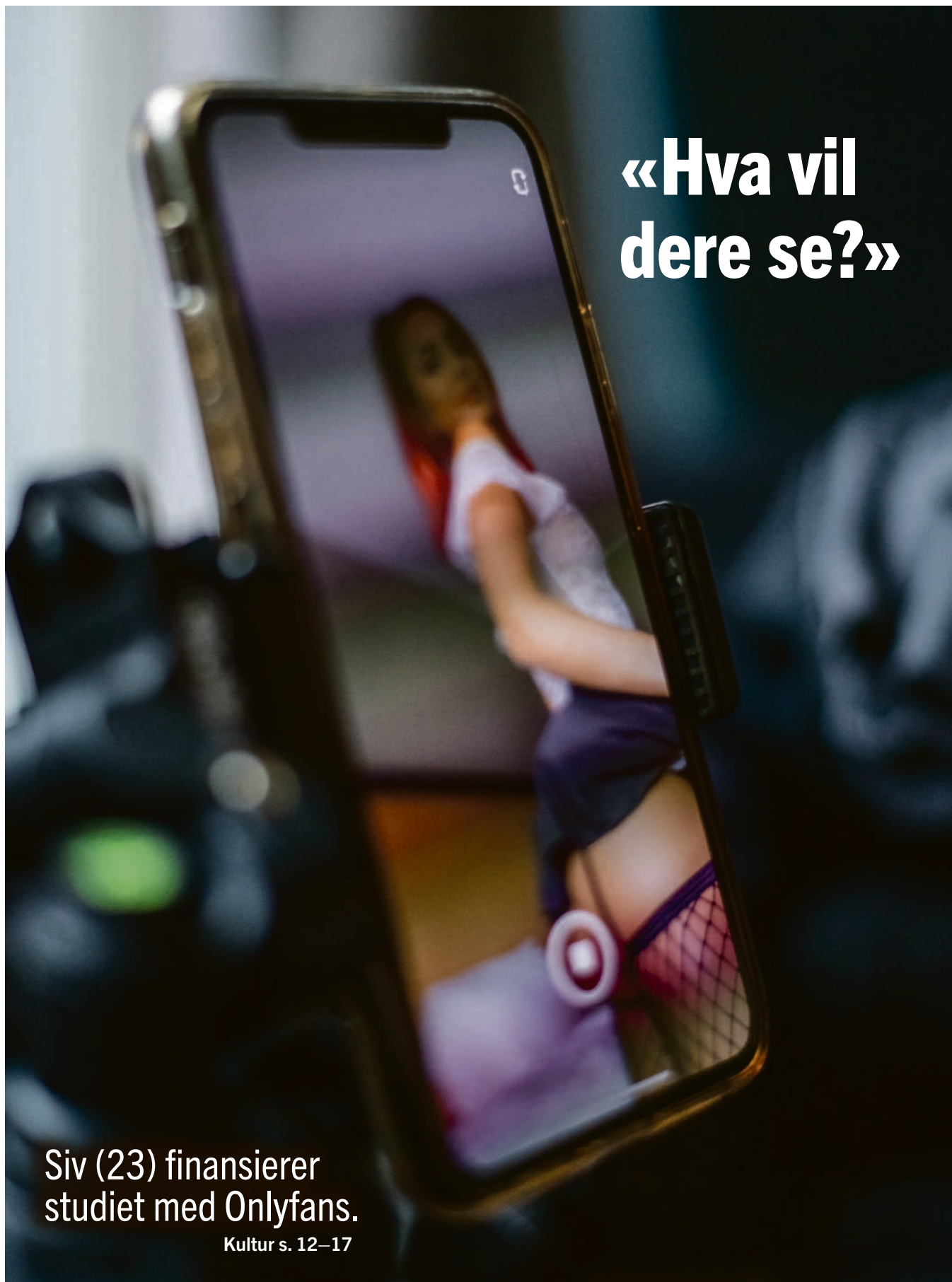

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | utgave 15, årgang 74 | www.universitas.no | torsdag 24. september 2020

Siv (23) finansierer
studiet med Onlyfans.
Kultur s. 12–17

STOR BOKHØST- SPESIAL

Anmeldelser s. 20–23

Sliter med å fylle minoritets- kvoten på journalistikk- studiet

Nyhet s. 4–5

– Å få plass på Athletica sentrum på ettermiddagen? **HAHA, forget about it**

Nyhet s. 7

USTILLING NÅ
REGJERINGSKVARTALET

tek
nisk
mus
eum

2 FOR 1

tekniskmuseum.no

1 billett = 2 besøk, gjelder ut 2020

Kun 12 minutter fra Oslo S til Kjelsåsveien 143 / Høstferien 26. sep. – 4. okt. 11–18.

USTILLING NÅ
KLIMA 2+

MENINGER

Redaktør: Pernille Solheim
psolhe@gmail.com 951 10 941

Nyhetsleder: Mylena Kifle
mylenakifle@live.no 974 83 042

Fotosjef: Henrik Follesø Egeland

Desksjef: Synne Hellevang

Nettredaktør: Synnøve Berg Meisinget

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Mangfold sønsket må kommuniseres

Journalistikkstudiet på Oslomet har en minoritetskvote for å bidra til å rekruttere flere studenter med minoritetsbakgrunn til medie- og kommunikasjonsbransjen. Men i denne ukens utgave av Universitas kan du lese at tiltaket er oppe til vurdering ettersom instituttet har slitt med å fylle kvoten.

NRK har også rekrutteringstiltaket NRK Flere hvor målet er å rekruttere flere journalister med flerkulturell kompetanse. Iram Ansari, leder for prosjektet, skriver på sin Facebook-side at mangfold er lønnsomt for enhver bedrift. For NRK handler det om deres samfunnsoppdrag.

Man kan få inntrykk av at mediebransjen jobber så aktivt med å sikre flerkulturell kompetanse at årsaken til rekrutteringsproblemene er nødt til å ligge et annet sted. Noen forklarer det med at mange med minoritetsbakgrunn har vokst opp i trange økonomiske kår og derfor trekkes mot studier som gir økonomisk trygghet. Medie- og kommunikasjonsbransjen er en utrygg en – noe journalister sørger for å kommunisere.

Journalistikkstudent Kashayar Afshar sier i denne ukens Universitas at han opplever at en journalistikkstudent med minoritetsbakgrunn må være «blant de aller beste for å lykkes som journalist». Det er et poeng i det han sier. Noen av de dyktigste journalistene i Norge har minoritetsbakgrunn. De er synlige på tv eller skriver sylskarpe kommentarer i VG. Men utenom de aller mest synlige er det tilstrekkelig mangfold blant verken redaksjonssjefene eller «vanlige» nyhetsjournalister. Det er forståelig at Kashayar tenker at en må være på samme nivå som Kadafi Zaman og Yama Wolsamal for å lykkes som journalist med minoritetsbakgrunn.

Det er mye som tyder på at bransjens manglende appell hos personer med minoritetsbakgrunn også kommer av at universiteter, høyskoler og bransjen selv har vært for dårlig på å kommunisere at man ønsker mer mangfold. For eksempel sier Afshar at han kjente til verken det flerkulturelle stipendet til NRK eller hans eget universitets minoritetskvote. Førstelektor i journalistikk ved Oslomet Anders Graver Knudsen innrømmer selv at det er for dårlig kommunisert at studiet har en minoritetskvote.

Det er ingen tvil om at mangfold i bedrifter og på arbeidsplasser gir gevinst og er noe flere bransjer ønsker seg. Tvilen ligger i om redaksjonene og kommunikasjonsbyråene er gode nok til å nå ut til, rekruttere og ta vare på personer med minoritetsbakgrunn. Rekruttering til relevante universitets- og høyskoleutdanninger er uansett et naturlig sted å begynne. Så før de vurderer å fjerne kvoteringsystemet, bør Oslomet gå noen runder på om årsaken til at de ikke klarer å fylle opp minoritetskvoten, er slapt kommunikasjonsarbeid fra egen side.

Vi tar høstferie!

Vi er tilbake 8. oktober.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Simen Eriksen Hustoft
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Den villedende fremtidsangsten

Frykten for å stå uten jobb etter utdanning må ikke komme i veien for at unge mennesker fordyper seg i sine genuine interesser.

Kommentar

Sara Sofie Tallaksen,
journalist i Universitas

I juni sto jeg med en bachelorgrad i klesdesign i den ene hånda. Den andre brukte jeg til å klø meg i hodet med; hva faen gjør jeg nå?

For det er ikke så lett når potensielle arbeidsgivere krever at du har flere års erfaring i bransjen og det eneste alternativet de kan friste deg med, som nyutdannet og ambisiøs, er ulønnet arbeid. Studenter i klesdesign er riktignok ikke de eneste som ser mørkt på fremtiden etter fullført utdanning. I en undersøkelse utført av Universitas i 2018 kom det frem at halvparten av alle studentene som deltok, var bekymret for ikke å få seg jobb etter endt studium. Ettersom en pandemi mildt sagt har rørt det til i gryta, vil jeg ikke tro disse tallene er noe særlig bedre i dag.

Når det kommer til stykket, er samfunnet også mye bedre tjent med en brennende engasjert sosiolog enn en dritt lei og umotivert lærer

Nå ser det imidlertid ut til at myndighetene vil gjøre noe med studentenes fremtidsangst. Problematikken er nemlig høyst sentral i en fersk rapport utviklet av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (Nokut) på bestilling fra Kunnskapsdepartementet.

I rapporten evalueres arbeidslivsrelevansen i utdanninger som tradisjonelt sett ikke har en sterk tilknytning til arbeidslivet. Konklusjonen er at studiene uten profesjonstittel eller en klar yrkesretning er for dårlige på å gi studentene arbeidsrelevant innhold. Mer praksis og tettere samarbeid mellom institusjonene og arbeidslivet fremheves som noen av løsningene på problemet.

Det kan godt hende et mer yrkesrettet fokus ville ha hjulpet den gjengse student med å innse at det hun studerer, faktisk har en verdi, også i praksis. Samtidig får det meg til å tenke; hva er egentlig utdanningsinstitusjonenes ansvar? Å tilby undervisning og forskning av høy akademisk kvalitet,

eller å skaffe oss en jobb? Som student er du både myndig og mottaker av en god del av statsbudsjettet, så da er det vel rimelig å forvente at noe av fremtidsansvaret faller på egen kappe.

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Ellisiv «Snokern» Myrva

Hackerman

«Jeg har vendt meg til å tenke at når det gjelder data, er ingenting sikkert», sa stipendiat i sosiologi Åsmund Birkeland til Universitas i 2002, etter flere passord, inkludert hans eget, hadde blitt stjålet. Universitetets senter for informasjonsteknologi kunne informere om at de la ned et voldsomt arbeid med datasikkerheten, men at den alltid kan bli bedre. Og ja, det er godt man har selvinnsett, for på side 11 kan du lese om økningen i datakriminalitet mot høyskoler og universiteter i både Norge og resten av verden.

Universitas nr. 1, 2002

Alvorlig talt, hva faen er dette?

«Universitas et agurk-tidende? Eller er det bare redaktøren som ønsker å få seg jobb i VG?», «Hva skjedde med vår seriøse studentavis?», «Jeg har en sterk følelse av at redaksjonen er svært fordomsfull». Kritikken haglet mot Universitas i 1998. «Det er en forskjell på kritisk journalistikk og ukritisk kritikk», skrev Lotte Grepp Knutsen i Sosialdemokratisk studentforbund. Akk og ve, la oss håpe at avisen har kommet sterkere tilbake siden det! Eller? Kanskje du tenker at vi er noen jævla venstrevridde kjerringer som kun maser om hva enn som bekymrer øvre Blindern? Jeg skal ikke legge ord i munnen på deg, du kan jo heller legge ord i munnen på deg selv og kjøre litt debatt? Mye å ta fra på s. 18–19.

Universitas nr. 13, 1998

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

Fagkompetansen som utvikles hos studenter, skal og bør overføres til arbeidslivet. Så når en undersøkelse gjennomført av Finn.no i 2019 viser at en stor andel nyutdannede føler de er overkvalifisert for jobben sin, hopper vi ikke av glede. Overkvalifiserte ansatte kan komme som et resultat av dissonansen mellom utdanningsinstitusjonene og arbeidsmarkedet; arbeidsgiverne har rett og slett ikke god nok kunnskap om studentenes kompetanse.

Tall fra OECD i 2017 viser likevel at nordmenn gjør det svært godt når det kommer til sysselsetting av nyutdannede med bachelor og master. Så er arbeidsledighet og mangel på arbeidsrelevant innhold i akademia en reell bekymring, eller er det lyden av «generasjon prestasjon» som begynner å skjelve i buksa bare de blir presentert med ordet «Nav»?

Som studenter i et av verdens rikeste land er vi, tro det eller ei, høyst privilegerte. Staten serverer oss gratis utdanning, og vi lever i et samfunn utstyrt med Nav som er der for å hjelpe til om ting skulle gå litt skeis. Med tilbud som for eksempel tiltakspenger for arbeidstrening kan du få finansiert den ulønna praksisstillingen din, på statens regning. Og nei, det er ikke snakk om ekstremt mye penger – men sett i et større perspektiv er det definitivt en luksus.

I realiteten gjør dette oss til noen av få studenter i verden som faktisk har mulighet til å velge studier ut fra interesse. Og det uten et tyngende press fra samfunnet, venner og familie om at utdannelsen må resultere i en godt betalt jobb for å være verdt det. Dette er en frihet vi studenter bør sette pris på.

Når det kommer til stykket, er samfunnet også mye bedre tjent med en brennende engasjert sosiolog enn en dritt lei og umotivert lærer. Særlig om denne læreren kun valgte utdanning på bakgrunn av artikler som; «Studiene som garanterer deg jobb». Dessuten er arbeidsmarkedet flytende, mens grundig og god kunnskap har lang holdbarhetstid. Om fremtidsfrykten kommer i veien for at unge mennesker fordyper seg i genuine interesser, har vi et problem.

Hvis den eneste løsningen for å holde de engasjerte studentene engasjerte og arbeidsgiverne mer åpne er mer praksis og arbeidsrelevant innhold i akademia, sier jeg kjør på. Men jeg kan ikke la være å lure på om det heller er skuldrene (og forventningene) som bør senkes litt.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Charlotte Førde Skomsøy

Smørøye: Er det egentleg eit måltid før du fotograferer det med ein nasjonalromantisk bakgrunn?

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Susanne Fernløf Arntzen
Madeleine Åbyholm
Synne Hellevang

DESKJOURNALIST:

Ellisiv Sunde Myrva

KORREKTURSJEF:

Aksel Rogstad

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Mylena Kifle**
mylenakifle@live.no 974 83 042

Sliter med å fylle minoritetskv

Unge med minoritetsbakgrunn søker seg fortsatt til tradisjonelle statusyrker. – Foreldrene mine hadde ikke blitt like stolte om jeg hadde valgt journalistikk, sier medisinstudent Arham (23).

Studievalg

tekst Lara Rashid
foto Hanne Jones Solfjeld

– Foreldrene mine har aldri presert meg til å velge medisin, men jeg vet at de ble stolte da jeg kom inn på studiet. De hadde ikke blitt like stolt om jeg hadde valgt journalistikk. De har aldri sagt det, men jeg vet at de ikke hadde blitt det, sier medisinstudent ved Universitetet i Oslo Arham Sheikh (23).

Han kom til Norge fra Lahore i Pakistan da han var 17 år. Da han bodde i Pakistan, var han helt sikker på at han ville bli lege, akkurat som moren sin. Men det skulle vise seg å bli krevende å komme inn på medisinstudiet i Norge uten å kunne norsk. I tredje klasse på videregående droppet han russetiden og fikk akkurat høyt nok snitt til å komme inn på medisin i Oslo våren 2018.

Sheikh tror det er mange fra det pakistanske miljøet som velger prestisjefylte utdanningsløp.

– Du får respekt allerede når du har kommet inn på utdanningsløpet. Jeg merker selv at jeg ble annerledes behandlet etter at jeg kom inn på medisin. For eksempel kaller ikke familien min meg for Arham, men for *doctor sahab*. Det betyr «herr lege».

Sheikh mener at den samme respekten ikke kommer automatisk om man velger et kreativt yrke.

– Du må etablere deg og bli en kjent medieprofil for å få den respekten en medisinstudent får.

Dårlig kommunikasjon

Oslomet har en minoritetskvote på journalistikkstudiet hvor fem studieplasser er reservert til studenter med minoritetsbakgrunn. Kvoten er nå oppe til revidering.

– Vi har slitt med å fylle kvoten, og da har det blitt diskutert å fjerne den, sier Anders Graver Knudsen, førstelektor i journalistikk ved Oslomet.

Knudsen tror det er for dårlig kommunisert at journalistikk ved Oslomet har en minoritetskvote.

I tillegg har NRK et ettårig stipend som tildeles journalister med minoritetsbakgrunn. Hensikten med stipendet er å jobbe for å lage nyheter som treffer bredere.

Umar Ashraf, spesialrådgiver innenfor kommunikasjon ved Oslo Universitetssykehus og forfatteren bak boken *Hvit PR*, forteller at minoritetsungdom

denne bransjen også, til tross for at vi er kommunikasjonsrådgivere, sier Ashraf.

Tydelig forskjell

Ashraf gjorde en undersøkelse med en medstudent i forbindelse med sin masteroppgave i 2015 hvor de sammenlignet majoritetsungdom og minoritetsungdom og hva som inspirerte dem til studievalg. Ungdommene bestemte selv hvordan de definerte sin etnisitet. De ble blant annet spurt om hvor de ble inspirert til å studere det de studerte. Svarene viste tydelig forskjell på majoritetsungdom og minoritetsungdom.

dom.

– Majoritetsungdommen hadde mye større spenn i hva slags yrker de valgte, og hvor inspirasjonen deres kom fra. Minoritetsungdommen ble inspirert av venner og familie, hvor det var fokus på yrker som ga «status» og derav profesjonsyrker som Ali-yrkene, sier Ashraf.

I tillegg opplever mange ungdommer at de må gjøre opp for valget familien tok ved å gi dem en oppvekst i Norge.

– *Mediebransjen har gitt uttrykk for at de ønsker mer mangfold. Hvorfor tror du ikke man klarer å rekruttere bredere?*

– Jeg tror det kan være sammentatte årsaker til det. Journalistikutdannelsen oppleves ikke som det sikreste yrke. Det er mange journalister som konkurrerer om svært få plasser.

Ashraf argumenter også for at forbilder er viktige i bransjen, og at det ikke er nok rollemodeller med minoritetsbakgrunn blant journalister.

– For eksempel finnes det ikke en eneste kommentator i landets største riksaviser med minoritetsbakgrunn, sier Ashraf.

Du må bli en kjent medieprofil for å få den respekten en medisinstudent får

Arham Sheikh, medisinstudent ved UiO

Vlogger: Arham Sheikh videoblogger om hverdagen som medisinstudent på sin egen Youtube-kanal. Han tror mange fra det pakistanske miljøet velger prestisjefylte utdanningsløp.

For få forbilder

Kashayar Afshar (21) studerer journalistikk ved Oslomet og kan bekrefte dette. Afshar kjente ikke til at det finnes en minoritetskvote på journalistikkstudiet ved Oslomet. Studenten forteller at han vet om veldig få journalister med minoritetsbakgrunn, til tross for at mediebransjen er opptatt av mangfold:

– Det er Kadafi Zaman, lik som, og noen flere jeg ikke husker navnet på. Men jeg kan telle dem på to hender. Når det er de samme menneskene man ser med minoritetsbakgrunn, kan konkurransen virke hardere, sier Afshar og fortsetter:

– Når det er så få forbilder med minoritetsbakgrunn, så kan det virke som om det bare er plass til de få, og da kan det føles som om man må bestige et fjell for å lykkes. Det er sånn jeg opplever det.

Kadafi Zaman er en av Norges fremste krimjournalister. Han mener at bransjen er i endring.

– Jeg tror fortsatt at minoritetsungdom velger tradisjonelle og trygge profesjonsyrker som medisin fordi det gir en større trygghet enn journalistikk, men bransjen er i forandring, og det kommer stadig flere journalistiske forbilder som kan vise vei for minoritetsungdommer, sier Zaman.

Selv søkte han seg inn på medisin og ingeniørstudiet og studerte ingeniørfag i et par år før han hoppet av og begynte på journalistikk.

– Mens jeg studerte ingeniør-

voten på journalistikkstudiet

fag, skrev jeg også for lokalavisa i Drammen, og sånn fikk jeg øynene opp for journalistikk. Jeg søkte meg inn på journalistutdanningen i Stavanger, og så begynte ballen å rulle, forteller Zaman.

Bredere tilgang

Zaman bekrefter at det har vært andre utfordringer som journalist med minoritetsbakgrunn, men argumenterer også for at det er mange flere fordeler.

– Jeg har fått en tillit og tilgang til miljøer som andre journalister ikke har fått, fordi jeg prater urdu og har flerkulturell kompetanse, sier Zaman.

Journalistikkstudenten Afshar ser også fordeler med å ha

Min bagasje gjør at jeg har innsyn og forståelse hos asylsøkere som ikke mange andre har

Kashayar Afshar, journalistikkstudent ved
Oslomet

minoritetsbakgrunn og håper han kan bruke sin historie og bakgrunn fra asylmottak for å skrive nyhetssaker.

– Jeg bodde store deler av li-

vet mitt på asylmottak. Jeg så familier bli splittet opp og sendt hjem. Min bagasje gjør at jeg har innsyn og forståelse hos asylsøkere som ikke mange andre har, sier Afshar.

Medisinstudenten Sheikh tror det vil være annerledes for neste generasjon.

– Jeg tror nok det kommer et generasjonsskifte. Barn av innvandrere som har vokst opp her, vil nok sette andre krav til sine egne barn enn de kravene foreldrene våre satte til oss. Men det kan jo hende man automatisk blir inspirert av sine foreldre, akkurat som at jeg ble inspirert av mamma, uten at hun presset meg.

universitas@universitas.no

Egne erfaringer: Kashayar Afshar har vokst opp på asylmottak. Han håper å få lage nyhetssaker fra asylmottak når han er ferdigutdannet journalist.

Historie/jus KAPITULASJONSAVTALEN

som ble borte. Hva skjedde i Trondheim 10.6.1940?

Innledning til samtale ved

HG Windingstad i Oslo 3.10. kl.15

Påmelding snarest til post@nsbarn.no

Skadet: Fotballspiller og student Siv Kaarstad fikk et brudd i foten etter at hun snublet på den 13 år gamle kunstgressbanen ved Domus Athletica.

Siv (22) hevder hun ble skadet som følge av dårlig bane

I lang tid har OSI prøvd å få SiO Athletica til å oppgradere kunstgressbanen ved Domus. OSI etterlyser nå handling fra Studentsamskipnaden SiO.

Studentidrett

tekst Erik Solheim
foto Henrik Follesø Egeland

– Når det først kommer et hull i banen, virker det som om SiO bare legger på en liten lapp, slik at det ser bra ut, men om man går på den, så er det lett at selve lappen sklir eller at man tryner, sier Siv Kaarstad (22).

Hun studerer byggingeniør ved Oslomet og er fotballspiller på et av lagene til Oslostudentenes idrettssklubb (OSI). Kunstgressbanen spillerne bruker ved Domus Athletica, hevder Kaarstad er i dårlig stand. Hun går nå på krykker på grunn av en skade hun mener hun fikk som følge av banens underlag.

– Ti minutter inn i treningen jogget jeg for å hente en ball. Jeg så ikke hullet i banen og trakk oppi det. Jeg hørte først lyden av et knekk, som jeg trodde kom fra matta, men så viste det seg å være et brudd, forteller Kaarstad.

I en e-post til Universitas skri-
ver direktør i SiO Athletica Fred-

rik Refsnes at OSI ikke har varslet dem om noe benbrudd, og at de derfor ikke kan kommentere denne hendelsen.

Venter på EU-avgjørelse

Daglig leder i OSI Truls Vestnes forteller at dekket på banen er 13 år gammelt. Han viser til en tilstandsrapport gjort av Norges Fotballforbund (NFF) i 2019, som sier at tilstanden på banens skjøter er spesielt kritiske. Vestnes håper nå at SiO aktivt vil prøve å løse problemet.

Man gidder helst ikke å prate med dem, for de er ikke noe til hjelp

Siv Kaarstad, fotballspiller i OSI og Oslomet-student

– Både OSI og Velferdstinget har prøvd å få svar på om oppgra-

deringen vil bli prioritert av SiO. Det nærmeste de har vært et svar, er at de avventer en avgjørelse fra EU angående om gummigranulat skal forbys, sier Vestnes.

Athletica-direktør Refsnes svarer i e-posten at reglene rundt gummigranulat, som er svært forurensende, er uavklart, og at det i løpet av det siste halvåret har vært flere saker rundt mulig forbud eller alternative løsninger til kunstgressbaner. På grunn av dette har de avventet en avklaring, ettersom det påvirker mer enn bare valg av fyllmasse.

Vestnes i OSI skriver at budsjetteringen til SiO for 2021 diskuteres i disse dager. Han håper på at det til våren 2021 vil bli satt i gang arbeid for å utbedre banen, til tross for at OSI ikke har fått noe svar på om kunstgressbanen vil bli prioritert.

Athletica ønsker å oppgradere

– SiO Athletica har gjort en egen tilstandsanalyse og er godt kjent med banens tilstand. Vi ønsker en oppgradering av uteområdene på Domus, da både kunstgressbanen, tennisbanene og andre områder benyttes til aktivitet utendørs, skriver Refsnes.

Refsnes skriver videre at SiO Athletica ønsker et flerbruksom-

råde som ivaretar merking og dekke til langt flere idretter enn i dag. Dette inkluderer fotball i ulike størrelser, tennis, lacrosse, padel, volleyball, rumpeldunk, frisbee og så videre.

Vi trenger ikke en bedre versjon av det som i dag fungerer i noen timer per dag. Vi må gjøre et løft for flere idretter

Fredrik Refsnes, direktør i SiO Athletica

– Dette er en av årsakene til at vi er avventende med å sette banen tilbake i opprinnelig stand, noe det foreligger et kostnadsestimat på. Vi trenger ikke en bedre versjon av det som i dag fungerer i noen timer per dag. Vi må gjøre et løft for flere idretter.

I tilstandsrapporten til NFF ble det lagt frem et kostnadsestimat

på rehabiliteringen av kunstgressbanen ved Domus Athletica (inkludert forebyggende miljøtiltak) på 3.475.000 kroner.

Får klager fra motspillere

Kaarstad forteller at hennes lag trener to ganger i uken, men at hovedårsaken til at de ikke trener oftere, er banekapasiteten. Om vinteren oppstår det også problemer:

– Vi får ikke trent om vinteren fordi SiO ikke ønsker å måke banen, for da blir den mer slitt, men den er jo allerede ødelagt fra før.

Kaarstad kan også fortelle at de har fått klager fra mange motstanderlag som ikke er fornøyde, og at OSI skal ha klaget mange ganger, uten at de har fått noen tilfredsstillende respons.

– Man gidder helst ikke å prate med dem, for de er ikke noe til hjelp. Det var noen som en gang sa at det var som å prate til en vegg.

– Hva er det beste som kunne ha skjedd?

– Nå som det er korona og ingen kamper, kunne de satt av den tiden til å bytte ut hele matta. Det er aktivitet her, men den aktiviteten kan flyttes. Det er jo muligens kampene det går mest utover, sier Kaarstad.

Kritisk til strenge smitteverntiltak hos SiO Athletica

SiO Athletica legger seg på et annet smittevernsnivå enn konkurrentene i bransjen. – Hadde hatt godt av en realitetsjekk, mener Lavrans (22)

Smitteverntiltak

tekst Thale Heidel Engelsen
foto Hanne Jones Solffjeld

– Å få treningsplass på Athletica sentrum på ettermiddagen? Haha, *forget about it*, sier Lavrans Grjotheim (22).

Han har vært trofast medlem hos SiO Athletica i tre år, men deres håndtering av smittevern

har fått ham til å titte på alternativene på markedet.

– Jeg opplever at Athletica er mye mer byråkratisk enn de andre treningssenterkjedene i Oslo, sier Grjotheim, som studerer matematikk ved Universitetet i Oslo.

Siden Athletica åpnet igjen etter nedstengningen, har smittevernreglene ved sentrene vært strengere enn mange andre tre-

ningssentre i byen. Som medlem må du ikke bare reservere plass til gruppetime – du må også reservere plass til egentrening. I tillegg må du ha med eget håndkle, og alle får tildelt en egen sprayboks med desinfiserende som du må ha med deg gjennom økten.

– Det hadde ikke vært noe problem hvis man faktisk fikk reservert en ledig time uten for mye planlegging, sier Grjotheim.

Må planlegge nøye

Å trene på Athletica etter åpningen krever nøye planlegging fra medlemmene, mener Grjotheim. Det passer kanskje for noen, men for ham krasjer

det med andre aktiviteter.

– Tidligere har jeg likt å kunne lese, få gjort unna et par ærender og så trene når jeg er ferdig, uten å måtte planlegge på detaljnivå, sier han.

Grjotheim må reservere treningsplass flere dager i forveien. Selv da havner han ofte på venteliste og risikerer å ikke få trent den dagen han ønsket.

– Okei, skal vi se her, sier Grjotheim og blar nedover mobilskjermen som viser Athleticas bookingalternativer en tirsdag klokken halv to.

Ønsker du plass for egentrening klokken fem en tirsdag? 13 stykker på venteliste på Atheltica Blindern, 8 på Nydalen og 23 på Domus, viser Grjotheims mobilskjerm. Hva med klokken halv syv? 7 på venteliste på Kringsjå, 37 på Sentrum, 27 på Nydalen og 33 på Vulkan.

– Vårt viktigste mål er å opprettholde et godt og trygt tilbud til studentene. De har mye hjemmeundervisning og færre sosiale møteplasser nå, og da betyr det ekstra mye å trygt kunne dra på treningssenteret, skriver direktør i SiO Athletica Fredrik Refsnes i en e-post til Universitas.

– Ved å innføre booking på all trening, vask mellom bookingtidene og begrensninger i antall som kan booke i de ulike tidene, legger vi bedre til rette for dette, skriver han videre.

Athletica skal ha gode grunner for å legge seg på et annet og strengere nivå enn det som er anbefalt for treningsbransjen

Lavrans Grjotheim, student ved UiO

Privilegert

Flere ganger har Grjotheim opplevd å få melding om at han har fått treningsplass klokken fire om natten. Han tror det har å gjøre med at folk tar seg et par øl, blir sene og innser at de ikke rekker treningstimen klokken åtte likevel.

– Slik blir det en galopp om å booke og avbooke om hverandre, hevder matematikkstudenten.

Grjotheim tror at Athletica

går hardere til verks enn nødvendig.

– Athletica skal ha gode grunner for å legge seg på et annet og strengere nivå enn det som er anbefalt for treningsbransjen, sier han.

Vårt viktigste mål er å opprettholde et godt og trygt tilbud til studentene

Fredrik Refsnes, direktør i SiO Athletica

Han mener at Athletica er i en privilegert situasjon i treningsbransjen, og at de ikke risikerer å miste medlemmer ved å ha så strenge smitteverntiltak, siden studentmedlemskapene finansieres gjennom subsidier.

– De ligger på et såpass lavt prisnivå i forhold til konkurrentene at kundene ikke stikker, sier Grjotheim og legger til:

– Jeg tror de gjør det i beste mening, men jeg tror også de hadde hatt godt av å få en realitetssjekk på hvorvidt dette egentlig er nødvendig.

– Bare å dure rett inn

Med så strenge smitteverntiltak som Athletica har, mener Grjotheim at de bør gi rom for at flere medlemmer skal få plass på sentrene samtidig.

– Saken er at når senteret er fullt, føles det mer fullt enn det egentlig er. De har deaktivert halvparten av apparatene, sier han.

Grjotheim har fått låne et medlemskap hos et annet treningssenter av en venn. Der var tiltakene noe helt annet, mener han.

– Der var det jo ikke noe stress. Det var det bare å dure rett inn og *trene, trene, trene*, sier han.

Athletica ønsker ikke å kommentere på hva konkurrentene har gjort, og hvorfor de har valgt å legge seg på et annet nivå enn dem.

– Vi opprettholder våre smitteverntiltak for å ivareta medlemmer og ansatte i en kritisk fase for smittevern i Oslo, skriver Refsnes.

Athletica opprettholder tiltakene sine inntil videre, men vurderer fortløpende hvilke justeringer som kan gjøres.

universitas@universitas.no

Ønsker endring: Lavrans Grjotheim ønsker at SiO Athletica skal få et mer effektivt treningssystem for medlemmene sine.

Hevder UiO har et inkluderingsproble

Frustrerte: Ninthu Paramalingam (22), Athiraga Aramugam (20) og Ixchel León (26) foran tavlene over norske nobelprisvinnere på Blindern. De savner en inkluderende debatt ved universitetet: – Vi fremstilles som klagete eller at vi bedriver identitetspolitikk, sier Paramalingam.

Studenter ved UiO mener institusjonen ikke legger godt nok til rette for at studenter med minoritetsbakgrunn skal føle seg velkomne og ivaretatt.

Inkludering

tekst Benjamin S. Ødegaard
foto Hanne Jones Solffeld

I forrige utgave av Universitas uttalte forsker Johannes Bergh seg angående minoritetsstudenters manglende representasjon i studentpolitikken. Han nevnte flere årsaker til hvorfor det er sånn, blant annet: «Én årsak kan være at studenter med minoritetsbakgrunn ikke har funnet

«sin» sak og dermed ikke har motivasjon til å engasjere seg.»

– At noen skal diktere vår virkelighet sånn ... Vi vet godt hva vår «sak» er: Vi blir ikke hørt, sier samfunnsgeografistudent Ninthu Paramalingam.

Saken Bergh uttalte seg om, handlet om mangel på mangfoldig representasjon i Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO). Paramalingam, Athiraga Aramugam og Ixchel

León møter Universitas i etterkant av nyhetsartikkelen for å fortelle om deres erfaringer som studenter med minoritetsbakgrunn. Paramalingam og Arumugam studerer samfunnsgeografi, og León studerer tverrfaglig kjønnsstudier. Begge studieprogrammene er ved UiO.

Hakekors på campus

Studentene ønsker å poengtere og belyse hvordan makt fungerer og manifesteres i deres hverdag på campus. De forteller om sjokket av nylig å ha bli møtt med et hakekors på toalettet på Eilert Sundts hus og at Studentparlamentet ved UiO ikke engasjerer dem fordi deres kamper ikke blir tatt opp. Dette er

UiO har aldri tilrettelagt for at vi skal kunne komme inn i akademien og føle oss velkomne og ivaretatt

Ninthu Paramalingam, student ved UiO

virkeligheten for studenter med minoritetsbakgrunn, mener de.

Paramalingam beskriver følelsen hun fikk da hun så hakekors på campus:

– Det er flere ting her som får meg til å føle meg helt jævlig og gjør at jeg har lyst til å slutte, enn som får meg til å føle meg velkommen, sier hun.

Paramalingam viser også til debatten om Linné-benken i Botanisk hage og universitetets beslutning om å la benken stå. Hun mener dette er enda et eksempel på hvordan universitetet bryter ned personer som tar opp diskriminerings spørsmål:

– Vi fremstilles som klagete eller at vi bedriver identitetspolitikk.

em: – Vi blir ikke hørt

godt lærings- og studiemiljø. Det er gjennomført kurs for ledere og ansatte, og vi har dialog med ulike studentmiljøer som Studentparlamentet, skriver Bjørnerud om andre tiltak UiO har for å skape et inkluderende miljø.

– En student med minoritetsbakgrunn sier at de «blir ikke hørt». Kan UiO bli bedre på å lytte til minoritetsstemmer?

– Vi kan alltid bli bedre, og vi er opptatt av å ivareta et studentmiljø med mangfold. Gode studentopplevelser står sentralt i strategien vår, og vi må ha løpende fokus på inkludering.

Det er flere ting her som får meg til å føle meg helt jævlig og gjør at jeg har lyst til å slutte, enn som får meg til å føle meg velkommen

Ninthu Paramalingam, student ved UiO

De tre studentene sier de ønsker at UiO skal holde statistikk og utføre forskning på feltet om diskriminering i akademia.

Prorektor Bjørnerud mener fagmiljøene ved UiO forsker på dette.

– UiO skal ha en aktiv politikk for likestilling og en rekrutteringspraksis som skaper mangfold og sikrer like rettigheter. Når det gjelder statistikk på hendelser, må vi komme tilbake til det, sier prorektoren.

Avkolonisering

De tre studentene savner en inkluderende diskurs ved universitetet og hevder de møter mer motstand enn forståelse og åpenhet når de tar opp disse problemene. UiO-studentene ønsker seg et bredere pensum enn hva akademia tilbyr i dag:

– Vi vil ha inn andre perspektiver som reflekterer andre virkeligheter og verdenssyn enn bare eurosentrisk, hvit historie, sier Paramalingam.

De vil at UiO skal ta debatten om avkoloniseringen alvorlig og sette opp flere arenaer på universitetet hvor studenter kan høre en nyansert samtale. De nevner panelsamtaler og frokostseminarer som eksem-

pler på dette.

Studentenes og akademikerne internasjonale hjelpefond (SAIH), som i april 2018 startet en stor debatt rundt på Norges universiteter og høyskoler da de vedtok en resolusjon om «avkolonisering av høyere utdanning», samlet tekster med bidragsyttere fra mange forskjellige universiteter og høyskoler i Norge til et hefte de kalte «En introduksjon til avkolonisering av akademia».

Rektoratet på UiO reagerte i 2018, i kjølvannet av SAIHs avkoloniseringresolusjon, med ikke å forholde seg til begrepet «avkolonisering», og mange vitenskapelige ansatte tok til orde for en boikott av SAIH-tieren.

SAIH presiserer i instruksjonsheftet:

– Avkolonisering av høyere utdanning handler, blant annet, om at ulike personer skal ha lik tilgang til utdanning og akademisk karriere uavhengig av bakgrunn og identitet, og at institusjoner for høyere utdanning og forskning skal oppleves som trygge og gode for alle.

Føler seg uvelkomne

– UiO har aldri tilrettelagt for at vi skal kunne komme inn i akademia og føle oss velkomne og ivaretatt, sier Paramalingam.

De tre foreslår å opprette et nettverk for kvinnelige studenter med minoritetsbakgrunn, hvor studenter i lignende situasjoner kan møtes og diskutere sine problemer i et forum der de møtes med åpenhet og uten at problemene blir bagatellisert. De påpeker at Oslo er en mangfoldig by:

– Men Oslo-mangfoldet blir ikke reflektert på Blindern, og det er det kanskje en grunn til.

– Er det noen institusjoner ved Blindern hvor dere føler at det å være kvinnelig student med minoritetsbakgrunn ikke er problematisk?

– Tverrfaglige kjønnsstudier, svarer León.

Paramalingam og Arumugam kommer derimot ikke på noen steder.

– Studentene vi har snakket med, forteller at de aldri har følt seg velkomne på UiO, fordi de har minoritetsbakgrunn. Hva tenker dere om at det finnes UiO-studenter som føler seg ekskludert?

– Det er selvsagt ikke greit. Arbeidsmiljøet ved universitetet skal være trygt og inkluderende. Lovverket forbyr trakassering. Grip inn og bruk Si fra-systemet dersom du opplever brudd på disse retningslinjene mot trakassering, svarer prorektor Bjørnerud i e-posten.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AKTIVITETER

OPPLEV OSLOS HEFTIGSTE ESCAPE ROOM !

Øvre Slottsgate 18, 0157 Oslo
Tlf.: +47 923 10 970

Bruk rabattkoden "Student30" og få 30% studentrabatt.

Tilbudet gjelder på dagtid søndag-fredag for grupper på 4+ spillere ved bestilling på: oslo.escapehunt.com

BRILLER.

EYE FACTORY

Synsprøve ½ pris - nå kr 395,- inkl. trykkmåling og netthinnebilde

Ta med studentbevis og få 25% rabatt på briller inkl. komfort glass. Velg blant kjente merker.

Eye Factory Ski Storsenter
Telefon 458 70 610

Eye Factory Strømmen Storsenter
Telefon 458 70 612

Online timebestilling:
www.eyefactory.no

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

FORENINGER

revisorforeningen

GRATIS medlemskap!

Les mer på:
revisorforeningen.no/medlem

Tilgang til tidsskriftet Revisjon og Regnskap på nett, rabatt på bøker og banktjenester mv.

MORGENBLADET

abo@morgenbladet.no
www.morgenbladet.no

Tlf: 23 33 91 80

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

SAMFUNNSØKONOMENE

post@samfunnsokonomene.no
www.samfunnsokonomene.no
tlf: 90 86 75 20

Studerer du samfunnsøkonomi? Bli medlem av Samfunnsøkonomene – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer.

Vi tilbyr blant annet kræsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank.

Kun 300 kr i året.

BEMANNINGSBYRÅ

Tilbudsguiden

-

Gode tilbud til studenter i Oslo

«Studievenn»: Ingeniørstudent Erik Mathisen forteller at brukerne av appen han har utviklet, selv kan bestemme hva slags aktiviteter de skal gjøre sammen, og hvor mange som kan bli med: – På denne måten vil det ikke være like mye press å poste eventer, slik det fort oppleves på Facebook.

En app ut av ensomheten

Undersøkelser viser at unge er mer ensomme i etterkant av koronautbruddet. Nå lanserer Oslomet-student Erik (22) en ny app i håp om å styrke studentfellesskapet.

Teknologi

tekst Alvilde Overaa
foto Sindre Deschington

– Appen skal gjøre at studenter føler seg inkludert i studiemiljøet og få muligheten til å bygge sosiale nettverk. Dette er spesielt viktig nå, ettersom det er flere nye studenter i byen som har opplevd at det sosiale livet har blitt begrenset som følge av koronasituasjonen.

Det sier Erik Mathisen (22), maskiningeniørstudent ved Oslomet. Han har utviklet appen «Studievenn», som han håper skal kunne bidra til mindre ensomhet blant studenter.

I en Sintef-undersøkelse fra mai i år svarte over halvparten av respondentene i aldersgruppen 16–25 år at de har følt seg mer ensomme under koronapandemien enn før. Også helt ferske tall fra Opinion viser at omtrent hver tredje person un-

der 30 år føler seg ensomme som følge av koronautbruddet.

– Det leses stadig historier på nyhetene hvor nye studenter har blitt værende i hjembyen etter som forelesningene utføres digitalt, sier 22-åringen.

Inntrykket mitt var at flere studenter hadde behov for å knytte sosiale nettverk

Erik Mathisen, student ved Oslomet

Mathisen håper at appen kan bidra til at det skal bli enklere å flytte til et nytt studiested.

– Ikke like mye «press»

Tross undersøkelser om økt ensomhet blant unge under pandemien har Mathisen sittet på app-ideen i et par år. Da han selv var ny student i Stavanger, merket han behovet for alternative måter å skaffe et nettverk på.

– Inntrykket mitt var at flere studenter hadde behov for å knytte sosiale nettverk. I tillegg observerte jeg at det var flere som ikke hadde kommet med i fadderuken, forteller Mathisen.

Appen er ifølge ham kun tilgjengelig for studenter, noe som er gjort mulig ved å bruke Feide – det samme innloggingssystemet som universitetene bruker. Med den kan studenter opprette aktiviteter og la andre studenter å melde seg på. Når man bruker appen, vil de aktuelle aktivitetene dukke opp på et kart.

– Dette kan være alt fra å ta en kaffe, spille badminton eller gå en tur. Videre kan du klikke deg inn på aktiviteten og bli med som en deltaker – da kan alle som har meldt seg på, kommunisere gjennom en gruppechat, sier ingeniørstudenten.

Mathisen forklarer at det er mulig å begrense antallet som deltar på den sosiale aktiviteten. Dette betyr at hvis studenten

som oppretter arrangementet, ønsker at det skal være maks tre personer, vil aktiviteten forsvinne fra appen når de tre plassene er fylt opp.

Dette kan være alt fra å ta en kaffe, spille badminton eller gå en tur

Erik Mathisen, student ved Oslomet

– På denne måten vil det ikke være like mye «press» å poste eventer, slik det fort oppleves på Facebook, mener han.

I utgangspunktet er det meningen at enkeltpersoner skal kunne opprette aktivitetene. Det er likevel mulig å gå sammen med en venn om å gjøre dette.

Mathisen håper appen får mer oppmerksomhet fremover:

– Slik at terskelen blir lavere for at flere benytter seg av de ulike aktivitetene.

Alene på hybelen

Tilmann von Soest er professor i psykologi ved Universitetet i

Oslo. Hans faglige interesser er blant annet psykisk helse, selvfølelse og ensomhet blant unge voksne. Ifølge professoren er det ikke bare mer digital undervisning som kan skape større ensomhet blant studenter:

– Med koronaviruset kommer det en hel pakke: Du går glipp av sosialt samvær, og det oppfordres fra regjeringen at man skal unngå sosial kontakt. Dette betyr i teorien at en student kan måtte sitte hjemme på hybelen hele dagen, sier Soest.

Han understreker at uforpliktende kontakt ikke nødvendigvis gjør at studenter føler seg mindre ensomme, slik «Studievenn» legger opp til.

– Jeg tenker likevel at den har gode hensikter og i utgangspunktet kan være et godt tiltak, sier Soest.

Hvis appen faktisk fører til at studenter får mer kontakt med hverandre, tror Soest at dette er et tiltak som kan motvirke ensomhet blant unge.

– Jeg tenker at det kommer an på hvor appellerende den er for studentene. Ungdommen bruker jo ikke hvilken som helst app.

universitas@universitas.no

Hackere har studenter og universiteter i kikkerten

Koronapandemien har skapt nye jaktmarker for datakriminelle. IT-selskap melder om kraftig økning i angrep mot høyskoler og universiteter.

IT-sikkerhet

tekst Peter Mork
foto Isabel Berge

Studenter som driver rundt i hjemmeundervisnings digitale farvann, anses som et lett bytte for hackere. En internasjonal undersøkelse melder om en kraftig økning i dataangrep mot institusjoner for høyere utdanning.

Det er IT-selskapet Check Point, en ledende aktør innen datasikkerhet, som varsler om denne trenden. Undersøkelsen de har gjort, er verdensomspennende og har samlet tall fra Europa, Asia og USA.

Ved gjenåpningen av flere av verdens utdanningsinstitusjoner i juli og august ble det registrert en økning på 24 prosent i andelen ukentlige angrep, sammenlignet med tidligere måneder. I andre sektorer var økningen betydelig mindre. Det viser at utdanningssteder og studentene deres er spesielt utsatt.

Vi må ikke glemme at vi alle har et ansvar. Det er ofte lett å tenke at det blir ivaretatt av noen andre

Nils-Ove Gamlem, teknologisjef i Check Point

– De angriper de lavthengende fruktene, sier Nils-Ove Gamlem, teknologisjef i Check Point, til Universitas.

Han mener studenter og utdanningsinstitusjoner blir ansett som enklere mål fordi de ikke har tilpasset seg det nye trusselbildet i like stor grad som andre sektorer.

Utnytter digital undervisning

Ifølge Gamlem henger denne utviklingen sammen med økt bruk av digitale midler, i forbindelse med blant annet fjernundervisning. Og det er her internettbandittene ser sitt snitt til å tjene penger. De benytter seg av endringene man må tilpasse seg etter i forbin-

delse med pandemien, og slår til der tilpasningene tilsynelatende tar mer tid.

Check Point har ingen spesifikke tall for Norge, men ser at antall hendelser øker globalt, noe Gamlem oppfordrer til å ta på alvor.

I Europa handler angrepene stort sett om å få ut passord og sensitiv informasjon, slik det ble for Norges handelshøyskole (NHH) da de ble utsatt for et datainnbrudd i august. Men i god forbryterånd ligger det som regel et pengemotiv til grunn. Da IT-systemene og nettverket til Universitetet i Newcastle ble kapret av hackere i juli, krevde de løsepenger for å gjenåpne systemet. I tillegg etterlot skurkene seg mye digitalt rot og et omfattende dataoppryddingsarbeid.

Alltid en trussel

– Vi har ikke sett at det har vært noen kraftig økning her, men vi har så klart vært spesielt oppmerksomme på dette i forbindelse med koronapandemien, sier Lars Oftedal, som er IT-direktør ved Universitetet i Oslo.

Han forteller at det generelt er mye angrep på universitetet, og at mer digital undervisning ikke har skapt problemer utenom det vanlige.

– Men det vanlige er jo et problem, da, for å si det sånn, legger Oftedal til.

Problemet er den jevne strømmen av angrepsforsøk, og de opplever ofte det som kalles «konto på avveie». Da er det som regel noen som har gått på limpinnen, for eksempel ved å klikke seg inn på en luguber lenke i en e-post. Men hackerne kan være snedige og spesialiserte, og det er ikke alltid like lett å oppdage de digitale fellene for man trækker i dem.

– De som prøver å lure deg, er avanserte, sier Oftedal.

– Så jeg forstår godt at folk kan bli lurt.

Det viktigste er at man er kritisk når man oppgir opplysninger, og bevisst på at det er en reell mulighet for at noen er ute etter å lure deg. Oftedal opply-

ser at hvis man er i tvil, kan man kontakte UiOs IT-sikkerhetsgruppe CERT (Computer Emergency Response Team).

Konsekvensene for en student som går i fella, kan være at data blir tatt eller kryptert. Det kan være masteroppgaver eller bilder som angriperne krever penger for å åpne. Derfor oppfordrer både Gamlem og Ofte-

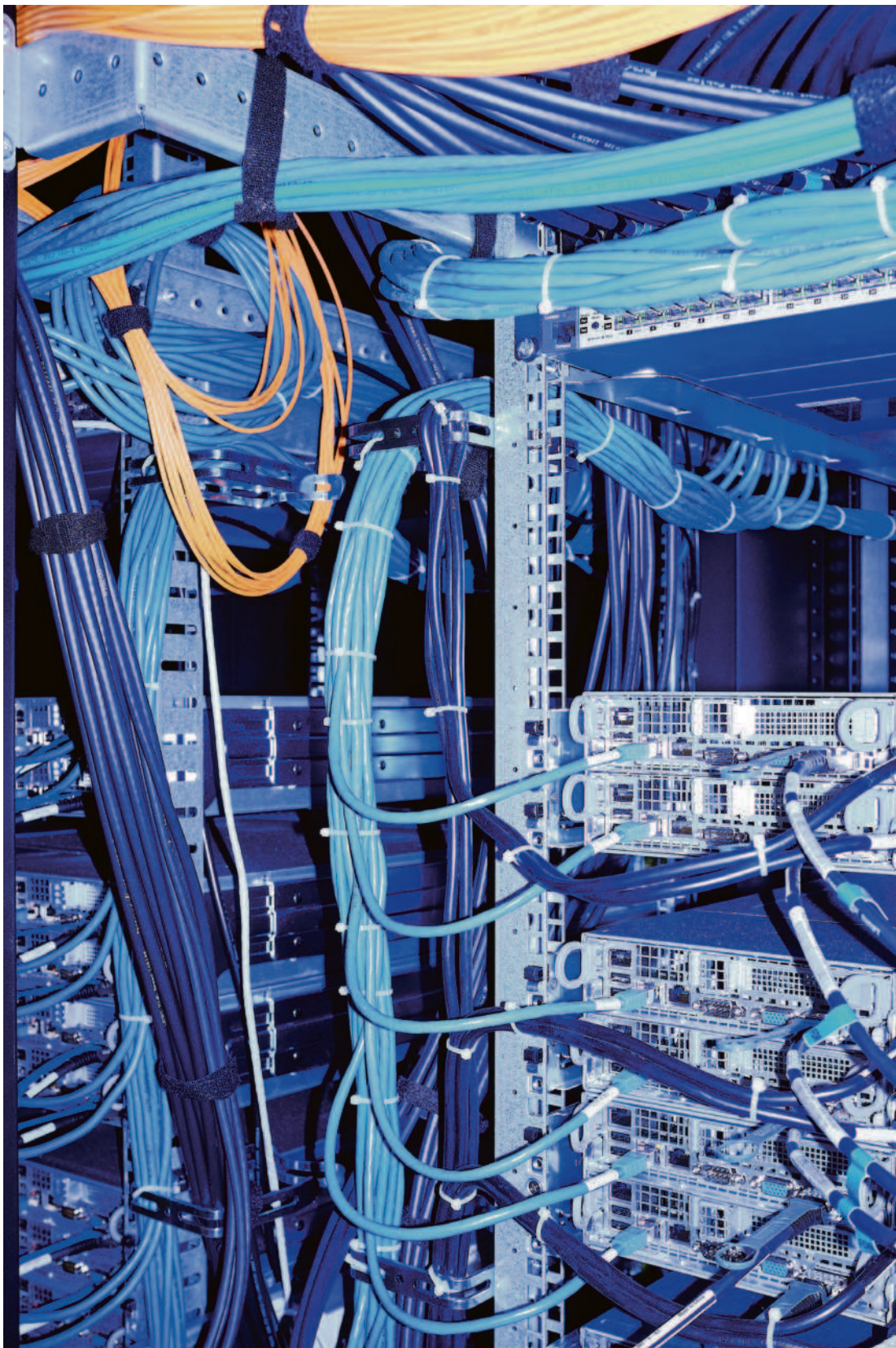
dal til at dette er noe man burde være bevisst på.

– Vi må ikke glemme at vi alle har et ansvar. Det er ofte lett å tenke at det blir ivaretatt av noen andre, sier Gamlem.

Han forteller at de opererer med tre pilarer for sikkerhet, og sammenligner det med utviklingen av trafiksikkerhet. Den totale sikkerheten er sammensatt

av menneskene, som må lære seg å kjøre, av regler og rutiner som må utarbeides og følges, og av de tekniske forbedringene av selve kjøretøyet. Vi må tilstrebe å bli bedre, slik vi gjør med bilene, mener Gamlem. Der er målet at ingen skal komme til skade, det samme burde gjelde IT-sikkerhet.

universitas@universitas.no

Svindel: Fjernundervisning fører til økt datatrussel, varsler IT-selskap og ledende aktør innen datasikkerhet, Check Point.

KULTUR

kulturredaktør: **Selma Stormyren Larsen**
selmastormyrenlarsen@gmail.com 954 51 978

Grensen går ved fitte

Siv (23) finansierer studiet ved å selge nakenbilder:
– Det er mange som er dømmende og sikkert tenker «jævla hore».

Nudes

tekst Synnøve Berg Meisingset
foto Rodrigo Freitas

– Det var en som skrev til meg at han ville se meg i enten brune eller svarte nylonstrømper. Mange kommer jo med forespørsler.

Siv Nerdal (23) er akkurat ferdig med studiedagen, hun står i en sexbutikk i Oslo sentrum og sammenligner knestrømper. Hun skal gjøre innkjøp til dagens arbeidsøkt.

– Jeg tror jeg går for svarte. Når de har sånne forespørsler, er det gjerne veldig bestemte fetisjer. Ellers hadde han jo bare skrevet strømper liksom, sier Siv spørrende.

– Når en *mann* skriver «nylonstrømper», så vet han hva han vil ha.

Mens de fleste studenter jobber på restaurant eller i butikk for å forsørge seg selv, betaler Siv for studenthverdagen ved å selge nakenbilder og videoer på nettsiden Onlyfans.

– Det er mange som er dømmende og sikkert tenker «jævla hore». Det er jeg ikke i det hele tatt, men folk ser på meg som en hore. Sånn helhetsmessig så gjør nok folk det, sier 23-åringen.

Onlyfans-finansiert studie

For Siv har drømmen lenge vært å bli negltekniker, og i høst kom hun inn på privatfagskolen Tone Lise Akademiet. Med en egenandel på over 70.000 kroner i halvåret kom drømmestudiet imidlertid ikke gratis. Takket være inntekter fra Onlyfans skulle finansieringen bli overkommelig.

– Jeg liker egentlig best å være med gutter, så jeg var litt skeptisk til å begynne i en klasse med bare jenter, men det er en skikkelig kul klasse, så jeg er veldig fornøyd.

Nettsiden Onlyfans har hatt en vold-

Onlyfans

+ Britisk nettside som ble opprettet i 2016

+ Brukes i stor grad til å selge lett-kledde bilder eller nakenbilder

+ Hadde 24 millioner registrerte brukere i mai 2020

+ Brukere velger om man tar betalt for følgere, og hvor mye

som vekst siden oppstarten i 2016. Brukere oppretter en profil hvor de deler bilder og videoer, gjerne seksualisert innhold.

– Det er som et vanlig medium som Facebook og Instagram, bare at de ikke sensurerer vekk noe, sier Siv, som har vært aktiv på nettsiden siden april i år.

Nettsiden har markedsført seg som en plattform hvor man kan tjene raske og store penger. Inntektene kommer av at brukerne har *fans* som abonnerer på profilen deres, og ved å sende private bilder og videoer. Onlyfans tar 20 prosent av fortjenesten, og man kan velge å ha en anonym bruker.

Siv forteller at hun har flere hundre følgere, og at inntektene er langt høyere enn hun først forventet. Hva hun hadde gjort uten Onlyfans-brukeren sin, aner hun ikke:

– Navet, kanskje. Jeg har alltid hatt lyst til å gå på denne skolen, men det spørs om jeg hadde klart å spare opp penger til det. Jeg sluttet i jobben min som kundebehandler for å flytte til USA. Jeg hadde fått jobb i Disney og skulle reise i slutten av mars, men det gikk jo ikke. Det var rundt da jeg laget Onlyfans, så på en måte er jeg glad for at det skjedde, sier hun.

” Altså, kropp er kropp. Jeg ser på det som en kunst

Siv Nerdal (23), student og innholdsprodusent på Onlyfans

Photoshoot: – Følgerne mine liker litt forskjellig. Jeg føler unge menn liker det litt uskyldig, mens de eldre vil ha det røffere, sier Siv Nerdal, som er i full gang med å produsere innhold til Onlyfans-brukeren sin.

Hverdag: Studiedagen er over. Siv har alltid ønsket å bli negltekniker, men etter å ha startet med Onlyfans ser hun ikke lenger behovet for en salongjobb for å klare seg økonomisk.

Drømmejobben

Handleturen er unnagjort, og bærende på en pose med svarte nylonstrømper forteller Siv at det ikke er nytt for henne å ta seksua-

liserte bilder av seg selv. Før hun oppdaget Onlyfans, publiserte hun sexy bilder på Instagram som en hobby. Hun sier at hun alltid har vært interessert i kropp og seksualitet. Skam har hun aldri følt på, ikke engang på ungdomsskolen.

– Jeg synes det var så spennende, så jeg spurte jo andre jenter i klassen om de hadde prøvd å fingre og sånn, men de svarte bare «nei, æsj». Men guttene! De hadde jo prøvd, så det var gøy å snakke med dem om det.

– *Hvordan ble du så åpen?*
– På ungdomsskolen sa jeg til noen venner i friminuttet at jeg skulle bli pornostjerne når jeg ble stor. Det var drømmen. Jeg var og er en veldig kåt person. For meg er det en kjempenaturlig og vakker ting, men for andre er det tabu.

Det var ikke før en som fulgte henne på Snapchat, introduserte henne til Onlyfans i mars, at hun begynte å vurdere det som et reelt alternativ. Hun forteller at hun føler seg heldig som kan tjene penger på det hun

elsker å holde på med.

– Jeg hadde egentlig ikke planer om å begynne med det. Men plutselig ble det en stor greie og ... Folk kaller det jo en jobb, men for meg er det bare noe jeg trives så mye med. Det føles som luksus, sier Siv.

Dildo, butt plugs og taco

Et hotellrom er pent ryddet, med klær hengende i skapet, bortsett fra en haug svarte overdelers som er brettet sammen på pulten. På neglteknikerstudiet må man gå i ensfargede klær.

På pulten ligger også en pakke tacobites og hermetiske ananasbiter.

– Jeg var hos en venninne og spiste taco, og tok det med hjem i tilfellet jeg skulle bli sulten, sier Siv.

I påvente av innflytting i kollektiv har Siv leid seg inn på et hotell for en månedstid. Hotellfrokost hver dag, understreker hun fornøyd.

Hun har korrigert sminken sin på det lille badet og henter en stor svart pose som hun vender på hodet; dildoer, *butt plugs*, undertøy og vibratorer dekker store deler av hotellsengen.

– Jeg synes sånt er så gøy! Disse gikk jeg

Forbereder arbeidsøkten: På vei hjem fra fagskolen må Siv en svipptur innom en sexbutikk. En følger har nemlig bedt om å se henne i svarte eller brune nylonstrømper.

Hotelliv: Siv bor midlertidig på hotell i påvente om å flytte inn i kollektiv. Tacorester fra middagsbesøk hos en venninne kommer godt med når man ikke har tilgang på kjøkken.

med på 17. mai, sier hun og viser frem et par hvite sokker med mange små penisillustrasjoner på.

Siv setter opp kamerastativet og gjør seg klar til fotoshoot, selv om hun mener rommet og belysningen er dårlig egnet. Vinduet er altfor smalt og slipper for lite sol inn. Hun ser gjennom garderobeskapet, men virker usikker på hvilket undertøy som passer til anledningen.

– Følgerne mine liker litt forskjellig. Jeg føler unge menn liker det litt uskyldig, mens de eldre vil ha det røffere.

Siv kan ofte bruke flere timer på å ta bilder av seg selv. Hun trekker frem mobilen og viser frem Onlyfans-profilen sin.

Med en Instagram-lignende feed med bilder og videoer samt flere hundre likes, kommentarer og uåpnede meldinger er det liten tvil om at flere fans er utålmodig på oppdateringer. Siv omtaler etterspørselen som «helt syk».

Bildene er tatt på forskjellige steder og i ulike settinger. Det bærer nesten preg av å være en slags blogg, hvor Siv både skriver personlig og stiller føl-

gerne sine direkte spørsmål: «Hva vil dere se?»

– *Er noe av det du gjør, seksuelt for deg?*

– Ja, egentlig. Jeg kan tenne på bare å ta nakenbilder av meg selv. Men det er ikke alltid når gutter skriver til meg «få se fitten din», at jeg blir kåt. Men jeg kan bli kåt av ting de skriver til meg, det kommer an på måten de gjør det på.

Ser på det som kunst

Siv omtaler seg selv som en veldig seksuell og avslappet person. Der noen kvinner ville følt seg som på det mest sårbare og intime, smiler Siv og nærmest rister bekymringsløst på hodet. Dette er bare gøy.

– Det virker som om mange på Onlyfans gjør det for å tjene penger, mens jeg gjør det på gøy. Jeg synes det er spennende, altså, kropp er kropp. Jeg ser på det som en kunst, og så er det bare kjempegøy for meg at jeg kan kalle det en jobb.

Tross åpenheten og skamløsheten finnes det likevel grenser som Siv ønsker å

” Mannlige fotografer har bygget karrierene sine på å ta bilder av nakne, vakre kvinner i alle år. Og plutselig, når en kvinne velger å gjøre det selv og tjene penger på det, så skal vi kalle det noe annet. Da er det porno, ikke kunst

«Thea» (29), innholdsprodusent på Onlyfans

Internettvennskap: Støttende tilbakemeldinger fra fans etter at Siv fortalte at hun har hudsykdommen vitiligo, har hjulpet på selvsikkerheten.

Kontakt: «Hva vil dere se?» Siv har et personlig forhold til flere av følgerne sine og stiller dem direkte spørsmål.

” Jeg kan tenne på bare å ta nakenbilder av meg selv. Men det er ikke alltid når gutter skriver til meg «få se fitten din», at jeg blir kåt.

Siv Nerdal (23), student og innholdsprodusent på Onlyfans

Kunst eller porno?

For «Thea» er arbeidet med Onlyfans også kunst. Hun dyrker det hyperfeminine og investerer i undertøy og sørger for at det ser estetisk pent ut. For hennes del kunne man godt kalt henne en entertainer – eller Onlyfans-arbeidet for performancekunst.

Samtidig ønsker hun ikke å distansere seg fra det faktum at Onlyfans har røtter i sexarbeid.

– Det jeg driver med, er jo sexarbeid. Det er mest det elementet med at de betaler for tilgang til meg, sier hun og fortsetter:

– Det er viktig å ta innover seg hvem som startet plattformen. Jeg synes ikke det er rettferdig å være der og gjøre mye av de samme tingene som sexarbeidere, men fordi jeg ikke lager masturbasjonsvideoer, så har jeg plutselig luksusen til å kalle det kunst når det andre gjør, blir ansett som porno.

«Thea» reflekterer også over grensedragninger. Hva er egentlig så kontroversielt med å tjene penger på sine egne nakenbilder? Er det et feministisk tilbakesteg eller fremskritt? Hva er for eksempel forskjellen mellom å male et bilde av seg selv naken og selge maleriet kontra å ta et bilde av seg selv naken og selge bildet?

Mange vil si at man har krysset en moralsk grense idet man tjener penger på seksualiteten sin, men det er ikke «Thea» enig i.

– Mange menn tar gjerne imot nakenbilder fra jenter de dater, men dersom hun selger det, så er det liksom ikke greit?

– Ja. Og mannlige fotografer har bygget karrierene sine på å ta bilder av nakne, vakre kvinner i alle år. Og plutselig, når en kvinne velger å gjøre det selv og tjene penger på det, så skal vi kalle det noe annet. Da er det porno, ikke kunst.

– Ville du kalt Onlyfans-brukeren din for porno?

– Nei, det er ikke det jeg gjør. Jeg kjenner folk som har gjort porno, og jeg tror de hadde skutt meg om jeg hadde kalt min Onlyfans for porno, haha. Det jeg gjør, er veldig tamt, sier hun.

Som et slag i trynet

Å selge nakenbilder er ikke nytt for «Thea». Hun har gjort det på andre plattformer tidligere og forteller at hun alltid har likt å ta bilder av seg selv. Hun har lenge vært oppslukt av pin up-stil, burlesque og vintage undertøy, og tidligere vurderte hun å begynne med stripping.

Interessene hennes tatt i betraktning kan det virke som at Onlyfans er den

overholde for seg selv. Spørsmålet er bare hvor lenge grensene varer før de forskyves.

– Jeg deler ikke fitten min, og der går grensen for min del. Jeg satt den egentlig bare der fordi jeg tenkte at der var verdigheten min. Jeg deler nipler fordi gutter kan dele det, jeg forstår ikke... Kropp er kropp, gjentar hun.

På spørsmål om grensene hun har satt seg, er absolutte, tenker hun seg om.

– Nææ ... Jeg vet ikke. Hvis jeg hadde filmet en video og vært komfortabel, så hadde jeg delt den. Men da hadde det vært dyrt, sier hun smilende.

– Er du feminist?

– Nei! Jeg føler begrepet har blitt litt ødelagt siden mange fremstiller det som om de kun bryr seg om kvinner, og er litt anti-menn. Men jeg er opptatt av likestilling, og jeg er veldig sånn: Kvinner er kvinner, sier hun og knytter neven.

– Selv om jeg viser bilder av kroppen min, betyr ikke det at andre har muligheten til å trakassere meg.

Onlyfans fremfor servitør

«Thea» (29) begynte med Onlyfans for bare to måneder siden. Da koronapandemien slo inn for fullt, mistet hun jobben sin i servicebransjen.

«Thea» velger å være anonym, fordi hun ikke ønsker at det skal påvirke karrieren hennes.

Hun ble uteksaminert fra en utdanningsinstitusjon tidligere i år og har stu-

dert i for mange år til fortsatt å kunne motta studielån.

– Onlyfans er en måte jeg enkelt kan tjene penger på. Eller ... Jeg sier enkelt, men det er veldig mye arbeid. For meg er dette bare en pengejobb, sånn at jeg ikke trenger å være servitør, sier hun.

Hun forteller at hun brukte lang tid på å vurdere *pros and cons* ved å bli aktiv på Onlyfans.

– Jeg tenkte på fremtidige jobber, for eksempel. Og så tenkte jeg på hvor ubehagelig det ville det vært dersom kolleger fikk vite om det. Jeg er ikke gira på at de jeg jobber med, skal få vite det. Jeg stoler ikke på at folk respekterer grenser og ikke begynner å grave i det.

Brekker man en Onlyfans-hverdag fra hverandre, er det kanskje ikke så mye som skiller det fra en vanlig deltidsjobb: «Thea» setter av én dag i uken til å planlegge og utføre arbeidsoppgavene. Hun handler inn det hun måtte trenge, blomster for eksempel, hun sminker og ordner seg, rydder rommet. Så tar hun bilder og videoer som skal publiseres. Hver dag oppdaterer hun profilen sin med nytt innhold.

Dessuten tar det lang tid å promotere seg selv.

– Brukere må velge å fortsette å abonnere på profiler hver måned. Det er ikke som Netflix hvor man signerer og trekkes automatisk. Man må velge å fortsette å støtte den personen. Det krever egentlig mye tid.

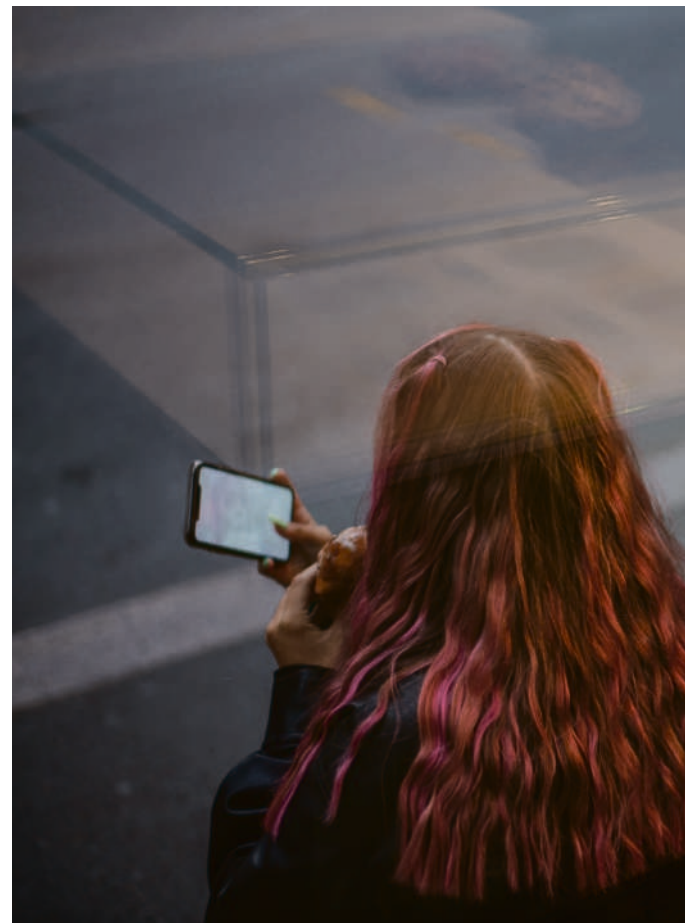
Activate: Siv vil ikke kalle seg feminist, men er opptatt av at hennes deltidsjobb ikke gir noen rett til å seksuelt trakassere henne.

Paradoks: Hvorfor kan menn fotografere kvinner og kalle det kunst, mens når kvinner fotograferer seg selv, kaller man det porno? Det forstår ikke «Thea».

” Hittil vil jeg si at mennene som kjøper nakenbilder av meg på internett, behandler meg bedre enn folk som skal bestille burger av meg på restaurant

«Thea»(29), innholdsprodusent på Onlyfans

perfekte deltidsjobben. Helt uproblematisk er det likevel ikke.

– Ja, det er morsomt. Andre ganger kan det være ubehagelig. Det var en som spurte meg etter at jeg sendte en video, om «is there pussy in this?». Det er ikke et urimelig spørsmål, men akkurat da føltes det ikke noe bra. Det slo meg i trynet at den forventningen er der.

Hun forteller at det kan være vanskelig å vite hvordan hun skal håndtere ubehagelige henvendelser. Når man plutselig er avhengig av pengene til avsenderen, sitter det litt lenger inne å ty til utskjelling og blokkering.

– Jeg må vurdere om jeg har råd til å blokkere vedkommende. Men selvfølgelig skal man alltid sette sin egen komfort og trygghetsfølelse fremst.

Hun minner seg likevel på at dette ikke er unikt for sexarbeid. Etter flere år i servicebransjen har «Thea» kjent dårlig behandling på kroppen.

– Man tjener ingenting, og man ødelegger kroppen sin. Og man blir ikke behandlet som et menneske. Hittil vil jeg si at mennene som kjøper nakenbilder av meg på internett, behandler meg bedre enn folk som skal bestille burger av meg på restaurant, sier hun.

Twitter-storm

Den siste tiden har Twitter og øvrige sosiale medier kokt over av kritikk av den avdankede Disney-stjernen Bella Thorne. Thorne promoterte seg selv på Onlyfans og tjente hele én million dollar på tjuefire timer. Det fikk Onlyfans til å endre regelverket på en måte som rammet brukerne hardt økonomisk.

Tidligere kunne brukere tjene opptil 200 dollar per

bilde, men etter Thorne-sensasjonen ble grensen satt til 50 dollar per bilde. Thorne har beklaget seg i ettertid.

– Det handler om gentrifisering av en plattform som egentlig var til for folk som ikke nødvendigvis kommer fra den sikreste økonomiske bakgrunnen, sier «Thea».

Hun forteller at hun også tenker at hun selv er en del av problemet. Hun sier at hun «komfortabelt» kan være aktiv på plattformen i perioder når hun trenger å tjene penger.

– Er det så komfortabelt da?

– Nei, ikke egentlig. Jeg har jo ingen penger. Jeg har levd på under 200.000 kroner i året siden jeg flyttet hjemmefra. Men jeg har en mastergrad, så jeg vet at ...

«Thea» ombestemmer seg idet hun skal til å si at hun er sikret økonomisk:

– Jeg tar det litt tilbake. Jeg vet faktisk ingenting. Jeg har mastergrad i et felt som er veldig hardt rammet av korona, og jeg vet ikke om det kommer til å være noen jobber for meg når det her er over.

En ting står i alle fall klart for «Thea»:

– Jeg har lovet meg selv at den dagen jeg slutter å synes at Onlyfans er gøy, så sletter jeg det.

Selvillitsboost

Hjemme på hotellrommet er Siv godt i gang med fotoshoot. Hun beveger seg mellom badet og soverommet. Hun fremstår som nøye og konsentrert.

Mellom slagene forklarer Siv nærmere hva Onlyfans gir henne av glede. Det handler nemlig ikke bare om at hun er en seksuell person. Deling og salg av nakenbilder har også hjulpet på selvilliten

hennes.

Siv har en hudsykdom som heter vitiligo, som gir pigmentflekker. Hun prøvde lenge å skjule det for følgerne sine, men i mai bestemte hun seg for å fortelle det:

– Jeg publiserte et bilde på Onlyfans hvor jeg forklarte det. I etterkant fikk jeg så mange positive kommentarer, noen skrev at det bare er nydelig og ikke noe jeg må tenke på, sier Siv.

23-åringen forteller at hun nærmest har et personlig og nært forhold til flere av følgerne sine, som et slags internettvennskap.

– Noen av dem føler jeg at jeg må snakke med hver dag. De fleste er anonyme, mens noen oppgir navn. Det er absolutt flest menn. Da blir jeg sittende å smile som en idiot – de er så hyggelige, sier Siv.

Fotoshooten nærmer seg ferdig, og fotografier har blitt knipset både på badet, i sengen og foran det litt for smale vinduet. Hun forklarer hvordan det er viktig å skille mellom sex i det virkelige liv og Onlyfans:

– Det kan ikke sammenlignes i det hele tatt. Det er ikke noe intimt over Onlyfans sånn sett. Det kan trigge kåtheten, men du får ikke den nærheten og det personlige.

Siv forteller at hun flere ganger har fått spørsmål om hva hun gjør dersom hun møter «drømmemannen». Hva om han ikke aksepterer at hun er aktiv på Onlyfans? Hva velger hun da: kjærligheten eller Onlyfans?

Siv svarer kontant:

– Dersom han ikke liker at jeg driver med Onlyfans, er han ikke drømmemannen, rett og slett.

kultur@universitas.no

Engasjert: Siv snakker med noen av følgerne sine hver dag: – Da blir jeg sittende å smile som en idiot – de er så hyggelige, sier hun.

Søtsaker: Inntektene fra nakenbildene strekker til middag på Mathallen. Dessertvalget falt på donuts.

Porno? – På ungdomsskolen sa jeg til noen venner i friminuttet at jeg skulle bli pornostjerne når jeg ble stor. Det var drømmen.

DEBATT

debattredaktør: **Endre Ugelstad Aas**
debatt@universitas.no 901 95 375

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Hva er greia med Rogaland?

«Hvorfor prater ingen om Rogaland?» spør Julian Mellingsæter, en av Studvests 15 kulturjournalister, i forrige utgave av avisen. Og kanskje har han et poeng, for hva har vi egentlig av «driid» på disse høylytte siddisene som gnåler om tida på Kongsgård og han derre Tore Tang.

«I kollektivet hadde vi for et par uker siden besøk av en rotte på nattestid. Selv denne opplevelsen blekner sammenlignet med naboer som kjører Tore Tang på repeat fra onsdag ettermiddag til langt ut på søndagen, kun avbrutt av hyppige «Brezer-race» og russemusikk fra

2014», fortsetter Mellingsæter.

Høres traumatisk ut, det, ja, men å trekke skadedyrkortet var vel å dra det litt langt, eller?

«Jeg kan bare ikke FORSTÅ hvorfor alle fra Stavanger/Sandnes skal studere i Bergen. Det eneste som prates om er hvor sinnssykt kult det er hjemme, og folka de henger med er de samme uansett», skriver han sint videre. Så lenge de holder seg i sin egen siddis-kohort, ser jeg virkelig ikke problemet. Uten hjemmekjære rogalendinger hadde helsevesenet vårt trolig kollapset etter et par måneder.

Pengedrama

«Noen mistet 150 kroner på vei opp Høgskoleringen torsdag», skriver Under Dusken i sin nettavis. Angivelig skal det dreie som en ung kvinne på sykkel, som mistet sedlene mens hun syklet opp en eller annen bakke i Trondheim torsdag 17. september.

– Hun mistet først en 50-lapp ved bussholdeplassen og så en 100-lapp litt lenger opp i bakken. Hun syklet raskere enn meg, og jeg klarte ikke å ta henne igjen, skriver doktorgrads-

stipendiat Marit Kamøy, eneste vitne i saken, i en e-post til Under Dusken. Solidarisk som hun er, har Kamøy tatt vare på pengene og opplyser om at pårørende kan hente dem på hennes kontor. Men bare hvis hun kommer med den riktige sekken, for slik skal hun klare å identifisere den uheldige kvinnen. Er du student i Trondheim, kvinne i alderen 20–25 og i besittelse av en Fjällräven-sekk i fargen gul eller rød, er det altså bare å prøve seg.

Ukas tweets:

Tee bee @TeeBe74
Min twittercrush gikk fra crush til kjæreste...og straks samboer. Stakkars mann!

Kommuniserer dere fortsatt bare med 280 tegn?

Søren Heller @Awnroottur
en gang når en strømleverandør ringte så sa jeg at jeg hadde to måneder igjen å leve

Jeg gjorde akkurat det samme en gang og fikk tilbud om livstidsrabatt.

Linn @blekkfisk
Jeg begynner å bli litt lei av at man må forsvare bruken av ordet 'runke' i det uendelige om man er kvinne. RUNKE ER HERVED KJØNNSNØYTRALT. Let it be known.

Virkelig jenter, må dere ta fra oss runkingen også? Fra nå av skal jeg utelukkende onanere.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Når hvem du er, blir gjenstand for debatt

Kjønn
Oddmund Toft, stipendiat ved Seksjon for mangfoldsstudier, LUI, OsloMet

Kjønnnet vårt er noe de fleste av oss tar for gitt. Vi lever i et samfunn som i stor grad opererer med et kjønnssystem som er skreddersydd for akkurat oss som føler oss som kvinner eller menn og som fra fødselen av har hatt en kropp som matcher denne indre opplevelsen. Om du kjenner deg igjen i dette, er du det som kalles cis-kjønnnet. At samfunnet er lagt til rette for cis-folk, gjør at kjønnnet vårt føles så naturlig at vi ikke tenker over at vi kjønnnes nesten hele tiden i dagliglivet. At det er mange av våre medmennesker som ikke har det sånn i hverdagen, er noe vi må ta med oss når vi diskuterer i den såkalte transdebatten.

Journalist Caisa Linea Hag-fors skriver i Universitas den 10. september om hennes opplevelse av en transdebatt som tier genuine spørsmål fra de på utsiden av den. Hun forteller om noen vi kan anta er en transkvinne i studentforeningen sin. Til tross for at hun «introduserer seg med et jentenavn som ikke er til å ta feil av», lurar Caisa og flere medstudenter i et halvt år på om de skal referere til henne med dette navnet, eller om de skal kjenne henne etter kroppen de ser. Spørsmålet som stilles i denne situasjonen, er om de skal ta identiteten som presenteres for dem, på alvor eller ikke.

Denne fortellingen får meg til å tenke på mine transvenner. For min del er det slående hvor sjeldent deres

biologiske kjønn er relevant i vennskapet vårt. Filosofen og kjønnsteoretikeren Judith Butler forklarer at sosialt kjønn ikke er en stabil identitet som styrer vår oppførsel, men at det er kontinuerlig gjentakelse av kjønnnet oppførsel som skaper oss som kvinner eller menn i dagliglivet. Et banalt eksempel er at jenter som spiller fotball og henger med gutta, er gutte jente, mens gutter som er interessert i sminke, blir ansett som feminine.

I et land med sterk ytringsfrihet har man lov til å stille spørsmål ved andres identitet, men trenger vi strengt tatt å gjøre det?

I et land med sterk ytringsfrihet har man lov til å stille spørsmål ved andres identitet, men trenger vi strengt tatt å gjøre det? For uansett hvor ukomfortabel du som cisperson er i møtet med transtematikk, er det nok betydelig mye mer ukomfortabelt for transpersonen som må leve med at hvorvidt deres kjønnsidentitet skal aksepteres, er oppe til debatt.

I de fleste tilfeller gjør det oss cis-folk ingen skade å akseptere andres identitetsprosjekter. Dette betyr ikke at man ikke kan stille spørsmål. Spør rundt kjønnsidentitet, spør om foretrukket pronomen, lytt og lær. Mens noen ser en mann med kjole, er det sannsynlig at transkvinnen alltid har sett en kvinne i speilbildet sitt. Respekter det. Å komme ut av skapet er ekstremt modig. Derfor skylder vi de som gjør det, å akseptere dem og å ikke straffe dem for at kroppene deres ikke umiddelbart bekrefter kjønnnet de kommer ut som. Så la oss ha som grunnlinje at transdebatten ikke handler om å akseptere individers identitetsprosjekter eller ikke, men om å identifisere de situasjonene som særskilt berører transpersoner, og å finne ut hvordan man skal løse akkurat disse.

Ukas sitat:

Onaneringer er derimot ikke for alle, men det skal i hvert fall ikke gjøre vondt. I så fall bør du ta en tur til legen

Studvests nye sex-spaltister Magnus og Maria forteller om farene ved å onanere i flertall. Det kan gjøre vondt.

Vi må faktisk prioritere

Covid-19
Svein Stølen, rektor ved UiO

I Universitas' leder 10. september argumenteres det for at byens høyere utdanningsinstitusjoner – og UiO ikke minst – bør legge langt bedre til rette for sosial aktivitet på campus utover kvelden. Vi har forståelse for ønsket, men vi er samtidig midt i en alvorlig pandemi, der begrensningen av smitte er avgjørende for at vi skal sikre fysisk undervisning resten

av semesteret. Regjeringen har indikert at vi kan bli pålagt å gi all undervisning digitalt. Jeg gikk fredag 11. september høyt ut i VG og poengterte hvor viktig fysisk undervisning er for læringsmiljø og studenters psykiske helse. Statsråd Asheim svarte med å forsikre sektoren om at overgang til ren digital undervisning handler om å stoppe lokale utbrudd. Det er riktig og viktig. UiOs fokus er å unngå lokale utbrudd så langt som mulig. Derfor velger vi å være restriktive og jobber for å sikre en andel fysisk undervisning. Vi er rent faktisk i en situasjon hvor vi må prioritere, og vi mener dette er den riktige prioriteringen.

Glasstaket i studentpolitikken

Studentpolitikk

Aksel S. Noonan, leder i Gjestelista

Kjære Grønn liste: Takk for at dere tar debatten. Gjestelistas fremste mål er å representere den marginaliserte og apolitiske student. Alle studentene vi har prata med, er svært kritiske til pengebruken på Studentparlamentets handlingsplanseminar. Ingen bestrider nytten av et seminar – tvert imot. Men trengte vi å bruke 200.000 kroner på treretters middag? Studentpolitikkerne må tenke på hvilket signal dette sender i en tid hvor mange studenter sliter sosialt og økonomisk.

Studentpolitikken lider av et demokratisk underskudd. Svært få studenter verken veit noe eller bryr seg om studentpolitikken. Dette er et problem. Og måten handlingsplanseminaret har blitt gjennomført på, er symptomatisk for erfarings- og kunnskapsgapet mellom den studentpolitiske elite og den jevne student. Prosessen rundt handlingsplanseminaret står som et eksempel på den skjeve maktfordelingen mellom Studentparlamentet og Arbeidsutvalget (AU) [Studentparlamentets tillitsvalgte ledelse, red.anm.].

Hvorfor ble ikke Studentparlamentet konsultert i planleggingen? Vi skulle gjerne gitt våre innspill i forkant. Vi ble aldri spurt. Hvorfor ikke?

Det er betenkelig at handlingsplanseminaret både skal fungere som en opplæringsarena for nye studentpolitikere og som Studentparlamentets viktigste møte. Dette er møtet der alle studentpolitikkers prioriteringer for det kommende året fastsettes. Nesten hele AU er gamle studentpolitiske travere. Imens er flertallet av Studentparlaments medlemmer helt nye, og mye av møtet må derfor brukes på opplæring. Dette gjør det umulig for oss å stille AU til ansvar.

Resultatet blir at det som besluttes på møtet, reflekterer AUs vilje og ikke de nye studentpolitikernes ønsker og prioriteringer. Den eldre garde monopoliserer studentpolitikken,

status quo vedvarer, og studentenes vilje settes til side. Og når selv ikke studentenes folkevalgte får påvirke hvordan studentpolitikken føres – er det da rart at vanlige studenter ikke gidder å stemme?

Vi har et arbeidsutvalg som ikke kan stilles til ansvar for Studentparlamentet, fordi kunnskapsgapet er så stort. Alt mens studentene sitter på sidelinja og ikke får med seg hva som skjer. Som vi tidligere har sagt, har vi tillit til at studentpolitikkerne gjør sitt beste for studentene. Men det betyr ikke at vi ikke har et problem. Et problem det er vårt – studentpolitikernes – ansvar å rydde opp i. Alle er tjent med et velfungerende studentdemokrati. Første steg kan jo være å innrømme at vi har et problem?

For ordens skyld: Aksel S. Noonan sitter i Universitas' styre

Fysisk aktivitet gir en bedre studietid

Helse

Idun Kløvstad, leder i Velferdstinget i Oslo og Akershus

I de spesielle tidene vi lever i nå, er det viktig å skape positive mønstre i hverdagen. Som studenter lever vi i en uforutsigbar periode hvor vi ikke nødvendigvis vet hvordan månedene våre fremover ser ut. For mange vil det nesten kun være digital undervisning som blir tilbudt, mens andre har mulighet til mer fysisk oppmøte. Uavhengig av hvilken gruppe man tilhører, så er alle berørt på en eller annen måte.

Situasjonen kan føre til at mange lettere blir sittende mye inne på en egen hybel, leilighet eller studentbolig. En studie, basert på tall fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse i 2018, viser at det er en sterk sammenheng mellom fysisk trening og psykisk helse. Derfor er det viktig å komme seg ut i frisk luft og få litt fysisk aktivitet.

Frisk luft og fysisk aktivitet vil trolig gjøre studietiden bedre og lettere å gjennomføre. Samtidig kan det være vanskelig å prioritere mellom studier, jobb, venner og familie. Min oppfordring til deg er på tross av dette å sette av noen timer til fysisk trening i uka. Ofte kan en enkel tur ut lette på tanker og bekymringer man kanskje har sittet inne med en stund.

Samtidig er det ikke kun enkeltstudenters oppgave å prioritere fysisk trening. Det å tilrettelegge for at det som student skal være enklere å delta i fysisk aktivitet, bør være en prioritert oppgave også for studentsamskipnaden og lærestedene.

Det er viktig at studentidrettsforeningene får tilgang på fasiliteter i tider hvor det er viktig å finne felles møteplasser

innenfor trygge og organiserte rammer. Kombinasjonen mellom trening og sosialt miljø gjør studentidretten til en uvurderlig ressurs som må utvikles og tas vare på. Hvert år er det mange studenter som ikke får plass på et studentidrettslag på grunn av kapasitetsmangel. Det er ikke holdbart at studenter som ønsker å trene som del av et fellesskap, ikke får mulighet til det.

At mange studenter sliter med mentale helseplager, er et komplekst problem. Trening vil ikke løse dette på egen hånd, men ofte kan enkle tiltak utgjøre en liten forskjell for mange. Både på individnivå og institusjonelt nivå er det grep vi kan ta for å tilrettelegge for en bedre hverdag. Når vi vet at det er grep som fungerer, må vi ta dem i bruk i større grad enn i dag.

Hvorfor er valgoppslutningen vår så lav? Sannheten er at vi ikke vet

Studentpolitikk

Runa Kristine Fiske og Linnea A. Barberini, leder og nestleder i Studentparlamentet ved UiO

Titt og ofte blir vi i Studentparlamentet konfrontert med vår lave oppslutning. Det skjer i alle sammenhenger, særlig under studentvalget, men også når vi mener ting i mediene eller snakker med journalister. Oppslutningen til Studentparlamentet ved UiO har vært på gjennomsnittlig beskjedne 15 prosent de siste ti årene, og før det var den, tro det eller ei, enda lavere.

Ja, valgoppslutningen i studentparlamentsvalget er lav. Den største misforståelsen vi møter når vi blir konfrontert med dette, er at det antas at vi ikke er enig og heller ikke ønsker å gjøre noe med det. Det vil vi, og vi er enig. Det er også slik at det er noe vi jobber med kontinuerlig. Tenk om Studentparlamentets oppslutning hadde vært 100 prosent, vi hadde hatt enorm innflytelse på universitetet og vært en mye sterkere studentbevegelse enn det vi er i dag.

Det er en del ting vi vet om oppslutningen vår, og så er det en del ting vi ikke vet. Vi vet at oppslutningen som måles hvert år, måles ved antall semesterregistrerte studenter ved UiO ved vårsemesteret. Når man ser for seg stu-

denten som stemmer i studentvalget, ser man for seg en fulltidsstudent som går årsenhet, bachelor eller master og har studiene som hovedvirke. Det er ikke tilfellet for våre 27.000 studenter. Vi vet at en tredjedel av studentene som semesterregistrerer seg ved UiO, ikke tar fag i det hele tatt, noen studenter er enkelttemnestudenter, og andre tar tilleggsutdanninger og er egentlig arbeidstakere. Vi vet ikke hvor stor prosentandel av velgerne våre som er heltidsstudenter.

Det er kanskje ikke så sannsynlig at du er interessert i studentpolitikk hvis du er enkelttemnestudent eller arbeidstaker, men du teller inn i Studentparlamentets manntall allikevel. Og det skal du jo! Om man så bare tar ett fag ved UiO, så skal man ha mulighet til å stemme på sine representanter i valget. Vi sier ikke at disse ikke er representative for studentmassen, eller at de ikke burde telles med, men det gjør det å få stemmeprosenten opp nokså utfordrende. Fra valgteori vet man at det å stemme blant annet handler om integrasjon og tilhørighet til lokalsamfunnet.

Det handler også om kunnskap om systemet og de som styrer. Det er vanskelig å nå disse gruppene med studenter, da de alle har forskjellig studiehverdag.

Men forklarer dette den lave oppslutningen alene? Nei, sannsynligvis ikke. Vi har snudd hver stein på hodet. Vi har arrangert musikkfestival, debatter, fagkvelder, introkvelder, vaffelfredag, speeddating, ja vi har til og med hat pub. Valgoppslutningen rikker seg ikke. Men hvorfor? Ny valgforskning påstår at det blant de unge i dag eksisterer en slags demokratiignoranse, at de rett og slett ikke bryr seg. Det tror vi ikke stemmer.

Sannheten er at vi ikke vet, men har tatt en del grep for å prøve å finne det ut. I løpet av året skal vi sende ut en spørreundersøkelse om valg til studentene, vi skal se på nye måter å informere på, vi skal vedta en ny kommunikasjonsstrategi, og vi skal utrede muligheten for en borgerjury. Om det finnes flere gode ideer der ute, trenger vi ditt kloke hode og ditt engasjement.

Ny valgforskning påstår at det blant de unge i dag eksisterer en slags demokratiignoranse, at de rett og slett ikke bryr seg. Det tror vi ikke stemmer

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Fride Selnes Jensen**
anmeldelser@universitas.no 986 44 292

 Bokspesial:

Høyttravende om teknologi og tanker

Rotevatn sikter høyt med sin debut, men lander blant andre helt greie diktsamlinger.

Lukas Rotevatn debuterer med diktsamlingen *Det høres alltid ut som om det regner når jeg er med deg*. Diktene kretser rundt tidløse tema som religion og kjærlighet og utforsker forholdet mellom det menneskelige og det mekaniske. Det innledende sitatet av den franske filosofen Paul Virilio, som skrev mye om teknologi, fungerer som en filosofisk stemmegaffel for samlingen.

Det er forskjell på å ta skrivingen seriøst og å skrive selvhøytidelig. Enkelte av diktene i samlingen til Rotevatn blikker over i det teatraliske. Linjer som «Drømmer er som speil, de er virkelig den ærligste formen for introspeksjon» gjør selv en garvet litteraturstudent svett. De språklige bildene er best når de leker med spillet mellom det høye og det lave, som på side 36: «Du er så flott når du snakker om Gud, / eller runder et hjørne».

Diktjeget henvender seg regelmessig til et du. Duet omtales også som en «hun», og det er kjærligheten som drar diktene ned på jorda. Det kan spores en ungdommelig lekenhet i noen av diktene, som i diktet samlingens tittel er hentet fra: «Vi skrur aldri på lyset. / Rommet er som vrakgods på det grå havet. / Du har på deg en åpen kigurumi med bjørnemotiv, den henter til kroppen som gjemmer seg under den. / Månen, en trygg havn, kan fortsatt skimtes i huden din. / Røyk fra munnen din. / Det høres alltid ut som om det regner når jeg er med deg.» For de av oss som tilbrakte våre første ungdomsår på spor 19, kan kigurumi kjennes igjen som et heldekkende kostyme i form av et dyr. Det er en styrke når diktene tillater seg å spille på samtidens referanser.

Det høres alltid ut som det regner når jeg er med deg

Forfatter: **Lukas Rotevatn**
Forlag: **Flamme forlag**

Flere av diktene slutter i et spørsmål, som i diktet «Kyborg, i søvne», der diktjeget avslutter: «Kan du høre meg?» Dette maner frem en isolasjonsfølelse, det er som om diktjeget er alene i et rom og roper ut i det tomme, usikker på hva eller hvem som hører.

Tydelig inspirert av science fiction lister Rotevatn mot slutten opp filmer, manga og dataspill som diktene slekter på. I tillegg til å referere til verk utenfor permene er diktene ofte selvrefererende og tar opp igjen egne verselinjer, symboler og titler. Utgangspunktet er spennende, men det holder ikke helt til mål. Denne leseren ønsker seg mindre høytidelighet og mer språklig lekenhet og samtidsforankring.

Anna Rustad Krokene
anmeldelser@universitas.no

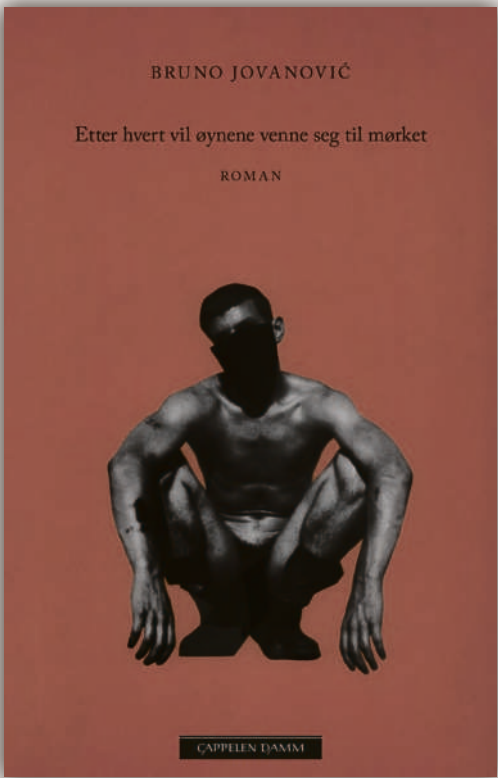

Kjærlighet og kontroll

Bruno Jovanović skriver sterkt om sykdom, selvforakt og isolasjon, men stereotyper sniker seg inn

Etter hvert vil øynene venne seg til mørket

Forfatter: **Bruno Jovanović**
Forlag: **Cappelen Damm**

«Hun kan ikke fortsette å bo alene, gjøre som hun selv vil. Hun vandrer rundt i Oslo som en karikatur av en psykiatrisk pasient. [...] Nå som hun skal bo hos meg kan jeg passe på henne hele tiden.» Sånn høres planen til førstepersonsfortelleren Damjan ut, idet han henter sin mor på psykiatrisk avdeling i begynnelsen av Bruno Jovanovićs debutroman, *Etter hvert vil øynene venne seg til mørket*.

Damjan har en psykisk syk mor. Han er homofil og andregenerasjons innvandrer, og erfaringen av å ikke være en «vanlig nordmann» er sentral. For å opprettholde en fasade av normalitet stenger han verden ute og forsøker å holde sin mor hemmelig. Også for kjæresten Filip.

«Jeg liker ikke å bryte rutine mine», forteller Damjan i beskrivelsen av seg selv. Behovet for orden henger nydelig sammen med romanens knappe og harde språk. Selv om beskrivelsene til tider blir en anelse repetitive, gjør stilen det tydelig at det under overflaten truer noe kaotisk. Dette truende kaoset og den sykelige logikken som styrer relasjonen mellom mor og sønn, driver vellykket og klaustrofobisk romanen fremover. Det ene øyeblikket føler Damjan en intens og kontrollerende kjærlighet for moren. Det neste forakter han henne: «Hun er som kreft, det er ingen som tar vare på kreften, man fjer-

ner den fra kroppen», og hjemsøkes av fantasier om å utøve vold mot moren eller andre rundt ham. Fantasier som etter hvert blir virkelige.

Romanen er sterkest i sin beskrivelse av hvordan Damjan sakte imploderer under vekten av sin egen skam, sitt hemmelighold og en etsende frykt for å bli som sin mor. Denne frykten blir nærmest en selvpoppfyllende profeti, og han mister etter hvert kontrollen over livet sitt.

I portretteringen av Damjan viser Jovanović at det ikke er psykisk sykdom eller annerledeshet som er årsakene til de personlige tragediene i denne historien, men heller stigmatisering, fornektelse og skam. Det er derfor synd at velkjente stereotyper som kobler sammen psykisk sykdom og homofili med forfall, tragedie og vold, spiller en såpass stor rolle i romanen. Moren fremstår, slik Damjan frykter, til tider som «en karikatur av en psykiatrisk pasient». Jovanović evner likevel å skrive sikkert og godt om vanskelige erfaringer, og det finnes flere momenter som sårbart og hardtslående overskrider stereotypene. Jeg skulle bare ønske det var fler av disse momentene.

Emilie Bessing
anmeldelser@universitas.no

Sjarmerende om oppvekst og identitet

Gulraiz Sharif skriver med glimt i øyet om ungdomslivet på Østkant og sjonglerer tunge temaer og frekke vitser som om det er den største selvfølge.

Hør her'a!

Forfatter: [Gulraiz Sharif](#)

Forlag: [Cappelen Damm](#)

«Sommerferie as. Veldig deilig for norske nordmenn, men jeg lover deg ikke noe deilig for oss utlendinger uten penger!» Slik starter den uhøytidelige debutromanen til Gulraiz Sharif. Her blir vi kjent med Mahmoud på snart 16 år, som bor i blokk med foreldrene sine og lillebroren Ali. Familien har denne sommeren besøk av en onkel fra Pakistan, og Mahmoud har fått i oppgave å vise ham rundt i hovedstaden. Han ser for seg nok en kjedelig sommer tilbrakt på benken utenfor blokka, men livet hans blir brått snudd på hodet idet han får vite hva det er som gjør at lillebror ber Gud om tilgivelse i moskeen.

Handlingen bygges opp rundt tankestrømmen til Mahmoud. Han snakker rett fra leveren og skildrer det som skjer rundt ham, på en selvironisk og sjarmerende måte. Forfatteren leker med språkbruken, og banningen sitter løst. Romanen har en muntlig fremtoning, slik Mahmoud selv snakker og tenker. Dette gjør boken levende, personskildringene spenstige og at handlingen virker autentisk. Leseren utvikler gjennom boken sympati for de ulike karakterene og blir raskt glad i Mahmoud, den litt rampete, men reflekterte østkantungdommen.

Hemmeligheten til lillebror Ali driver boken fremover, men forfatteren kunne med fordel vært mer sparsomme-

lig med frempek på hvilken hemmelighet det er han går og bærer på. Noe kjedelig blir det nemlig når romanen bygger seg opp mot et klimaks som leseren tidlig i boken har forutsett. Likevel driver usammenhengende tanker og anekdoter mesterlig frem handlingen, uten at boken mister form. Her er forfatteren på sitt beste. Utradisjonelle og til tider absurde metaforer tas hyppig i bruk, og Sharif har kofferten full av morsomme ord og slanguttrykk som nærmest i seg selv gjør boken verdt å lese.

Gjennom romanen får leseren et innblikk i hvordan det er å være barn av innvandrere i Oslo, og hvilke utfordringer dette kan innebære. Viktige temaer som fattigdom, identitetskrise, rasisme og vold i hjemmet tas opp på en så humoristisk måte at leseren underveis må minne seg selv på alvoret ved det som beskrives. Her gjøres det med eksplosivt språk narr av både norsk og pakistansk kultur, og tankesett leseren selv sitter med, kolliderer raskt med bokens nyanserte beskrivelser av ulike måter å leve på. Heldigvis belønnes denne noe ubehagelige oppdagelsen av egne fordommer med latter så vel som bedre forståelse av en minoritetsgruppe.

Aurora Høystad Stavem
anmeldelser@universitas.no

Ingen gjennomtenkte tanker

Det som i *Ingen brå bevegelser* skal vise en sterk og sårbar ung kvinne i brytning med livet, blir heller en privilegert tyveårings sutring.

«Husk at du skal leve med deg selv resten av livet [...], dere kommer ikke alltid til å være enige.» I *Ingen brå bevegelser*, Frida Andersens debutroman, møter vi en ung kvinne og hennes samtaler med seg selv. De små samtalene om steiner i veikanten, og de store om brudd, selvmord og voldtekt. Gjennom en rekke monologer får vi et innblikk i livet til en ung voksens relasjoner – venner, familie, kjæreste og pulevenner – og forsøket med å bryte med disse.

Vi følger fortelleren i hverdagslige og ekstreme situasjoner: fester, jobb, samlivsbrudd, møte med svigers og det å ligge med noen man ikke vil ligge med. Mange av skildringene blir i overkant lange og unødvendige, men omtrent halvveis i boken oppstår en situasjon hvor jeg faktisk føler jeg kommer under huden på fortelleren: når hun blir voldtatt av en venn, fordi hun gir opp å kjempe imot og ender med å la ham ha sex med henne. Følelsene hun beskriver etterpå, om ikke å bli tatt på alvor av politiet og ikke å få lov til å føle på følelsene

sine, fordi det ikke var «en ekte voldtekt», er det viktigste jeg tar med meg fra romanen. Når er en voldtekt en voldtekt?

Andersen viser en sårbarhet i det å vokse opp. Men dessverre mister karakteren raskt dybde, og flere av hennes indre monologer oppleves tomme og selvcentrerte. Et eksempel på dette er en situasjon der hun får vite at en tidligere flamme er bifil, og reagerer med en lang tankestrøm om hvordan det påvirket henne. Likte han henne egentlig, eller liker han gutter mye mer? Kanskje blir hun usikker på seg selv, men dette mister troverdighet når tankestrømmen er gjennomsyret av at hun egentlig ikke likte ham.

Det er fristende å trekke linjer mellom Andersens fortellerstemme og Carrie Bradshaw, eller til bloggernes inntredelse i litteraturen: der selvcentrerte, privilegerte byjenter står i sentrum. «I couldn't help but wonder»: Handler hver minste lille ting om meg? Likevel tror jeg mange vil kunne kjenne seg igjen og forhåpentligvis bli litt observant på seg selv. For fortelleren i *Ingen brå bevegelser* er nok ikke den eneste 25-åringen med overfladiske, dramatiske og selvcentrerte monologer i eget hode.

Ingen brå bevegelser

Forfatter: [Frida Andersen](#)

Forlag: [Cappelen Damm](#)

Ingeborg Albert Rikheim
anmeldelser@universitas.no

Bokspesial:

Stilsikker selvransakelse

Per Marius Weidner-Olsen, debutant i en alder av 57, har skrevet en dyster oppvekstskildring i elegant prosa.

I en grønn bil som «ser ut som en lekebil», tar en godt voksen mann seg en fornøyelsestur rundt om i Bærums elegante villastrøk. Med seg har han et kobbelt av tolvåringer, både gutter og jenter, som han overbeviser, like selvfølgelig som om det dreide seg om en is eller pose chips, om å onanere ham etter tur.

Går det an å åpne en oppvekstroman på denne måten? Ja, tydeligvis. En leser som forventer en tilfredsstillende dannelsesreise eller et nostalgisk tilbakeblikk til en hensvunnen tid, vil imidlertid ikke få forventningene sine innfridd. Jeg-personens oppvekst i Bærum på 1970-tallet er i stedet preget av overgrep, tyveri, moralsk ambivalens og bisarre situasjoner. Han onanerer åpenlyst utenfor sin egen konfirmantleders hus. Han spiser godteri på taket av Haslum krematorium. Han stjeler fra sin egen familie. Han stirrer på voksne kvinner og fantasierer uhemmet om dem mens de er til stede. Han utsettes for seksuelle overgrep i svært ung alder, men føler mer opphisselse enn skam når han tenker på dem.

Når jeg hører ordet «overgrep», går tankene mine først i retning av utvetydig tvang og seksualisert vold. I *Jeg hadde en oppvekst nesten som min egen* er jeg-personen i stedet et offer som ikke innser at han er et offer – i stedet forstår han seg selv som en nesten uvitende deltaker i noe spennende og ukjent. Anspente situasjoner blir skildret på avstand, og de lange tankestrømmene som følger, har tydelig utspring

Jeg hadde en oppvekst nesten som min egen

Forfatter: Per Marius Weidner-Olsen

Forlag: Forlaget Oktober

i en mye eldre manns moralske dømmekraft og refleksjonsevne. Setninger som «Jeg tenkte det ikke da, men» går igjen.

Språket er uvanlig stilsikkert for en debutant. Særlig når han skriver om begær og seksualitet, glir han inn i en hurtiggående turboprosa, der opphisselsen til hovedpersonen speiles i en lang rekke korte, anspente setninger adskilt med komma. Tankestrømmene blir ofte lange – de kan strekke seg over en halv side og mer – men språket føles likevel aldri tungt eller pretensiøst.

Hvis Ibsen hadde rett i at å dikte er å holde dommedag over seg selv, har Per Marius Weidner-Olsen virkelig lyktes i å dikte. Han behandler dystre, komplekse temaer med imponerende letthet og filosofisk tyngde og skriver seg inn i en litterær tradisjon hvor det syndige eller tvers igjennom umoralske mennesket går sin egen historie i sømmene. *Jeg hadde en oppvekst nesten som min egen* er en briljant oppvisning i nådeløs selvransakelse og en sjeldent imponerende debut. Mer!

Harald Nordbø
anmeldelser@universitas.no

Solid teori og varierende praksis

I *Mor forsvinner* konfronteres leseren, på en delvis vellykket måte, med spørsmålet: Hva er et meningsfylt liv?

Sykdommen er langt fremskreden da jeg-fortelleren i *Mor forsvinner* konstaterer: «[...] hva som var mor og hva som var demens, klarte jeg ikke å finne ut av.» Denne erkjennelsen; utfordringen i å holde fast på de vesentlige egenskapene ved et menneske, blir refrengt i boken, som tematiserer våre felles livsbetingelser og modernitetens skyggesider.

I Truls Unholts debutroman følger vi et voksent barns beretning om sin mor. Sønnen forteller fra Berlin, hvor han tråler kafeer, kikker på folk og fe – og forsøker å skrive. Leseren tas vekselvis inn i fortellerens omgivelser og reisen han gjør i minnene sine: fra barndommen, til kjøttkakemiddagen da moren brått har byttet ut tyttebær med jordbærsyltetøy, og frem til hun når siste stadium i demensutviklingen.

Fortellingen om morens (sinns)forsvinning brytes opp av lengre essayistiske partier – med varierende kvalitet. På sitt sterkeste evner Unholt å bruke sønnens gradvise tap til å tenke mer generelt rundt menneskelig meningssøken, i en tid hvor stadig flere livsområder beslaglegges av teknologi og nytetenkning. Særlig mot slutten flettes den

Mor forsvinner

Forfatter: Truls Unholt

Forlag: Tiden

konkrete fortellingen sammen med idéhistorie og vitenskap, på vellykket vis. Da blir diskusjonen om hvilke handlinger som har egenverdi, uavhengig av målbar nytte, elegant løftet til en metarefleksjon rundt sønnens romanprosjekt, som til forveksling ligner nettopp den leseren sitter med. For hva er fortelleren i ferd med å gjøre når han vil skrive om mor som gradvis forsvinner? Blir boken et rent instrument for å tjene penger og markedsføre forfatterens person eller en handling som er god i seg selv, et meningsfylt overgangsrituale – i møte med en seig og sakte død?

I romanens midtre partier bærer dessverre dialogen med ulike filosofer og forfattere preg av navneskvetting. Unholt viser riktignok at tankegodset han bygger på, er stoff han kan godt. Jeg tviler aldri på at tanken bak de ulike referansene finnes. Det er snarere evnen til å omsette all teorien i en språklig praksis som er tilgjengelig også for lesere uten Unholts kunnskaper, som tidvis svikter.

Likevel: *Mor forsvinner* er en innsiktsfull roman. Forfatteren gjør mye rett i sin sammenstilling av den dypt forferdelige syk-

domshistorien og en insisterende modernitetskritikk. At de mange filosofiske og historiske referansene til dels er for dårlig integrert, bør til syvende og sist ikke skremme leserne vekk. *Mor forsvinner* er, om enn noe høytsevendende, et resultat av et imponerende stykke tankearbeid om hva det vil si å være menneskelig.

Anna Serafima Svendsen Kvam
anmeldelser@universitas.no

Sverige, sigg og svada

Mormors røyk fyller huset, en tørr brødskeive blir smurt, og en død flue ligger i vinduskarmen. Velkommen til uoppfylt familiehygge.

I debutromanen til Anna Albrigtsen, *Solen treffer andre ting enn oss*, ser vi en grå sommer fra 153 centimeter over bakken. «Jeg», mor og lillebror Jens skal tilbringe sommeren hos mormor i Sverige, men egentlig skal de bare «kjøre dit for å få penger». Fremme ved sommerhuset følger vi en statisk hverdag der matlaging, trengsel og fluktforsøk fyller sidene.

Det anspente familieforholdet blir formidlet gjennom et mylder av beskrivelser. Et melkeglass ved frokostbordet velter, og grøten faller på gulvet. Døde dyr blir drysset over teksten, i form av biller eller hjort, som et forsøk på å skape ubehagelig stemning. Til tross for at beskrivelsene kan være kaotiske og klisjéfylte, formidler Albrigtsen også tidvis mer originalt, i beskrivelser som «en flue som suger i seg sausen og blir sittende, som om den har blitt for tung til å fly». Dette gir et innblikk i hvordan jeget føler seg fastlåst i den hverdagen hun nå er plassert i.

Det er spennende å se verden fra jeg-personens øyne, som er i et mellomstadium mellom barn og voksen. Hun suger inn alt rundt seg med en apatisk distanse, og leseren blir aldri invitert inn. Albrigtsens forsøk på å formidle behovet for frihet gjennom jegets beretninger lykkes til tider, men innfallsvinkelen fungerer først og fremst som et par livløse briller.

Solen treffer andre ting enn oss

Forfatter: Anna Albrigtsen

Forlag: Cappelen Damm

Jegets emosjonelle stemme blir tidvis fanget, men glipper i et virrvarr av abrupte setninger. Motivet bak betraktningene blir ofte hengende i luften, som i sammenligningen mellom mor som vrir et kjøkkenhåndkle, og «fugler som skriker, dør raskt, de lider ikke». Dette etterlater leseren med forvirring over hva som egentlig skal leses mellom linjene. Når jeget resonnerer seg frem til at melken har blitt varm av å stå ute i neste setning, byr det på utfordring for selv den glupeste tolker. På den andre siden klarer forfatteren også å bygge opp om familiefasaden jeget mistrives i. Betraktninger som «når vi spiser, etterligner vi noen som spiser», kan treffe enhver leser.

Språket Albrigtsen bruker, virker som et forsøk på å nyansere et familieforhold fra et nytt perspektiv. Men bruken av klisjéfylte motiv og banale beskrivelser, lik «vi går mot huset slik man av og til går mot et hus», gjør at man faller av. Selv om utgangspunktet for romanen er spennende, blir det dessverre uklart hva Albrigtsen ønsker å formidle, og leseren sitter igjen med en retningsløshet. Hvor har jeg vært nå?

Hanna Bratlie
anmeldelser@universitas.no

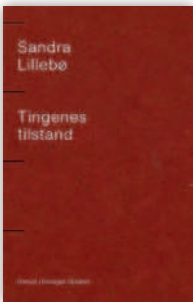
Brutalt farvel med mor

Mye står på spill i Sandra Lillebøs romandebut: «Jeg tror at hvis jeg ikke skriver dette, kommer jeg til å dø.»

I *Tingenes tilstand* er fortelleren en datter som akkurat har kuttet kontakten med sin mor. Etter et liv i skyggene av morens psykiske lidelse må datteren frigjøre seg fra det knugende grepet denne hemmeligheten har på henne. Gjennom oppveksten og som ung voksen har hun måttet ta rollen som mor for å opprettholde familiens fasade. Og det er bare ved å fortelle om denne personlighetskvelende siden ved oppveksten at hun kan løsrive seg fra den. Det vi får, er en nådeløst ærlig utlevering, og fortelleren er hele tiden skremmende klar over hva denne typen litteratur kan medføre: «Om hun ikke er død, vil dette ta livet av henne. Jeg skriver for å drepe, eller jeg skriver for en død.»

Minnene som datteren ser tilbake på, er utydelige og uryddige. De fortelles slik de fremstår for henne: i episodiske glimt, tilsynelatende uten sammenheng. Romanens røde tråd blir derfor selve skriveprosessen. Datteren reflekterer rundt livet sitt, valgene hun har tatt, og skrivingen, i en alvorlig, essayistisk tone. Som leser frykter jeg at det skal gli over i det selvmedlidende, men det gjør det aldri. Det er ikke medlidenhet det handler om her, det er en personlig avklaring.

Måten fortelleren kommer i forkjøpet på den moralske debatten rundt en slik utlevering på, er romanens mest interessante side. Det spilles med åpne kort, og vi vises inn i det emosjonelle skriveverkstedet. Der tematiserer hun vanskeligheten i å nærme seg et felt

Tingenes tilstand

Forfatter: Sandra Lillebø

Forlag: Forlaget Oktober

med mange moralske snubletråder, som litteraturdebatten de siste årene har klort seg fast i. Hva er det greit å fortelle om? Denne romanen legger også frem spørsmålet om hvordan. Samtidig som strikken tøyes, blir det diskutert hvor mye den tåler, og hva som skjer når den ryker.

Selv om den er aldri så interessant, kan den essayistiske tråden som snører sammen de mer fortellende partiene, periodevis oppleves overveldende. Refleksjonene er ofte sylskarpt formulerte tankevekkere, men jeg savner likevel mer av tilbakeblikkene på situasjoner mellom mor og datter. Her briljerer Lillebø som forteller. Og her kommer det vonde forholdet til moren, og virkningene av det, frem i mer subtile vendinger. Språket er knapt og effektivt og bærer preg av at Lillebø har to diktsamlinger bak seg. Så det blir spennende å se hvilke muligheter denne forløsende romanen åpner for henne. Tematisk er det uansett en tung bok å ta med seg inn i høstmørket. Særlig hvis du er ømfintlig for det mest nærgående. Men er du klar for det, bør det absolutt gjøres.

Peter Mork
anmeldelser@universitas.no

Universitas anbefaler

(følg spillelista på spotify)

Fride Selnes Jensen, anmelderredaktør

Metteson – Harder

Metteson er åttittallsinspirert tvers igjennom

Isah – Blitz

Er det Aha? The Weeknd? Nei, det er Isah

Boy made flower – Ted Mosby

Hvis du også er svak for lo-fi boi-pop (og HIMYM)

B-Boy Myhre, Cezinando – Gammel person

Flere som gleder seg til å bli pensjonist?

Kulturkalender uke 39–41

Arabiske filmdager: «Unge Ahmed»	24/09	Camilla B. Hauger: «Å danse i drømmer»	7/10
Hva er det som får ungdommer til å kjempe og dø for terrororganisasjonen IS? «Unge Ahmed» skildrer mekanismene i radikaleringen av sårbar ungdom, og med den vant Dardenne-brødrene juryprisen for beste regi under fjorårets Cannes. Nå vises den på Cinemateket, og visningen avsluttes med en debatt om grobunnen for radikalisering og ekstremisme.		Det studentdrevne galleriet Galleri Neuf åpner for semesterets første utstilling: Camilla Bergvold Haugers «Å danse i drømmer». Hauger beskriver selv sin kunst som et spørsmål til deg som betrakter den, heller enn et bestemt uttrykk fra hennes side. Slike spørsmål er heldigvis lettere å besvare etter noen glass med gratis bobler!	
Cinemateket Kl. 18.30–20.45 Pris: 80 kroner		Galleri Neuf, Chateau Neuf Vernissasje kl. 18.00, åpent hele helgen	
Paint'n Sip på Vippa	2/10	«Fem forestillinger om døden»	7/10
Har du også lurt på hva dette Paint'n Sip-konseptet, som plutselig dukket opp overalt på sosiale medier, er? Men likevel ikke vært så nysgjerrig at du har hatt lyst til å invitere sirkuset hjem i stua? Hver fredag og lørdag denne høsten kan du teste det på Vippa i stedet! Prisen er litt stiv, men tenk – kanskje oppdager du et nytt talent!		Hvor ofte tenker du på døden? I sin nyeste oppsetning har teaterkompaniet De Utvalgte gitt døden hovedrollen, og publikum inviteres til en «nær-livet-opplevelse» – hva enn dét er. Kompaniet arbeider med samtidsteater og forestillinger som beveger seg mellom ulike kunstneriske uttrykk, og bruker 3D-film som scenografi. Personlig er jeg ikke så interessert i døden, men det er likevel noe her som gjør meg nysgjerrig.	
Vippa Kl. 17.00–19.00 Pris: 395 kroner		Black Box teater Kl. 19.00–20.30 Pris: 150 kroner	

Bjørn Winquist, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Sukkerbit i matboksen

Hvem: Du med svett ost Hva: Hvordan unngå det Hvorfor: Ingen liker svett ost

Lite slår skuffelsen av å åpne matpakka etter en beinhard økt på lesesalen, kun for å bli møtt av gulost som allerede før klokka tolv har rukket å bli svett. Heldigvis finnes det en løsning: Legg en sukkerbit i matboksen! Dette høres rart ut, tenker du, men jeg kan love deg at den vil holde osten tørr og frisk. Dessuten kan du imponere rundt lunsjbordet med en snedig liten life hack. Når de spør deg (for det

vil de) hvorfor i alle dager du har en sukkerbit i matboksen, kan du med stolthet vise til ost uten perler. Men med det sagt står ikke Universitas ansvarlig dersom trikset av en eller annen grunn ikke skulle fungere akkurat for deg. I det tilfellet får du bite det i deg eller ty til en overprisa SiO-lunsj, mens du fordømmer Universitas for å ha gitt deg for høye forventninger.

Ellen Oftedal Schwencke, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Umulige valg

Hvem: De ubeslutsomme Hva: Valg Hvorfor: Du kaster bort tida di

Vi kan kalle det for lunsjpausens forbannelse – all den tid som brukes til å diskutere nye tv-serier, tv-programmer, filmer og podkaster uten at du har en dritt å bidra med. Muligheten løp fra deg da du sist brukte FIRE hele timer på ulike strømmetjenester, UTEN å komme frem til hva du skulle se på. Og da du bladde gjennom podkast-universet på vei til Blindern i dag, rakk stemmene til Herman Flesvig og

Mikkel Niva så vidt å fylle ørekanalene før den eldgamle foreleseren tok styringa over (og bremsset) humor-toget. Jeg advarer deg mot å kaste bort tiden på flere umulige valg. Vi vet alle at det uansett er Spotifys algoritmer som til slutt ender opp med å bestemme hva du skal nynne på hele veien hjem. La heller dine ABBA-kunnskaper bli dine klassekameraters forbannelse i morgen.

SiO Antibacetica

I semesterets syvende ut-gave har Universitas snakket med SiO Athletica om deres smitteverntiltak. Til Ad notam kan svette studenter fortelle at de er overrasket over at tiltakene og kravene ved treningssentrene er såpass Høie.

– Jeg kan ikke svette på rommet i kollektivet på tre kvadrat, og tyr jeg til treningsparker, blir jeg smittet av han som boler på kreatinshake, fortviler ernæringsstudent Kaj Kråle.

Han er en av mange som ikke ser Oslo for annet enn asfaltjungel og røde busser og benytter seg jevnlig av SiOs jernlager. Men han må nå inn i en sluse av desinfisering, fulgt av en dobbel antibacshot før tomila på simulert løpebane. Og Kråle liker det lite.

Direktør i SiO Athletica Fredrik Øren Refsnes

mener Kråle fortjener refs for ikke å sette pris på tilbudet deres.

– Vi har tross alt strukket oss lengre enn myndighetenes anbefalinger. Dessuten lanserer vi nå SiO-kaffe med dobbel detox. Er du ikke gæssed på Athletica, kan du ta rennafart og løpe rundt Sognsvann, svarer Refsnes på refsen.

Kråle reagerer på utsagnet. Han mener man ikke kan pumpe én, to og triceps i skævvæn.

– Latte- og cortadoeliten gjør yoga og blir zen, jeg gjør bryst og blir sinna. Alle steinene jeg potensielt kunne løftet, er ryddet av kommunen.

Så hva nå?

– Heldigvis sluttet bussene å gå akkurat denne uka, da MÅ jeg jo gå, avslutter Kråle.

Ukas studentvin

PEN MEN PRETENSJØS: Som mange franske hvitviner prydes også denne flasken av en enkel, vakker etikett med et vanskelig uttalbart navn skrevet i løkkeskrift. Du vet, den vinen du velger å gi i gave fordi den ser dyr ut og du vil fremstå som sjenerøs. Ikke et dårlig valg, nødvendigvis. Her har du en vin som er ung og lett med preg av mineraler. Elegant, til tross for at den mangler en viss tilstedeværelse. Denne hvitvinen er som charterversjonen av en eksotisk destinasjon: Den har alle de gode elementene som gjør det til en hyggelig reise, men mangler det lille ekstra. Til gjengjeld er den billigere enn alternativet. Jeg regner med at det er derfor vinpressen omtaler den som et «røverkjøp».

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Grand Fief de la Cormeraie Muscadet Sèvre et Maine sur Lie 2018

Pris: 155 kroner

Land: Frankrike

Alkohol: 12 prosent

Synne Hellevang, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Rakel Skys IT-vett på 1-2-3

Hva gjør man når man ikke er gira på dataangrep, men likevel PR-kåt nok til lekke litt sensitiv informasjon om seg sjøl? Det er vanskelig å stole på en rød strek over kamera og gaffateip på toppen av skjermen og om det egentlig hindrer noen i å se. Heldigvis finnes ildsjeler som Rakel Sky, som tør å spørre om det egentlig er trygt å være på Zoom samtidig som man er på do. Ja, tror IT-direktør ved Oslomet Ketil Are Lund.

– Hei, hei! Snakker jeg med Ketil Are Lund? IT-direktøren ved Oslomet?

– Det stemmer, ja.

– Det er Rakel Sky her. Jeg studerer medier og kommunikasjon ved Oslomet, men jobber ellers som lærervikar, og jeg lager nå plakaten «IT-vett på 1-2-3» på eget initiativ. Den skal henge på skoler, hadde jeg tenkt. Tror den kan bli en suksess. Har du noen IT-tips?

– Hehe. Eh, ja. Det spørs jo litt hva slags tips. Har du vært inne og kikket på materialet som ligger ute på brukerstøtten vår?

– Åja, så jeg kan gå inn og se der?

– Ja, der kan du finne informasjon innenfor ulike IT-vinklinger og -områder.

– Okei, så hvordan kan jeg beskytte skyen min? Har ganske mange bilder der, typ sensitiv informasjon. Også er jeg jo lærervikar, og som lærer chatter man jo litt drit om

elevene i Itslearning med de andre lærerne! Samhold, det, vet du. Hvordan vet jeg at skyen min er safe?

– Dette finner du også info om på brukerstøtten. Så lenge man følger retningslinjene, er man ganske trygg. Men du har jo et ansvar selv, og må tenke gjennom valgene du gjør på internett.

– Ok. Det pleier også å være helt nødvendig for meg å ha pc-en på do når Zoom-forelesning starter halv ni. Jeg skrur av kameraet, men er redd for at foreleseren likevel ser meg. Kan kle på meg for halv ni, men stress, da. Kan man garantere at de ikke ser meg? Har sett noen skumle dokumentarer om det, ass!

– Hehehe. Hvis du har vært ute på ei nettside og fått virus på pc-en, kan det skje! Vi ved Oslomet sørger for at de løsningene vi tilbyr, er trygge.

– Men kan du garantere at Zoom er et sikkert undervisningsmedie, da?!

– Ja. Norge har en egen installasjon av Zoom, og den oppfyller våre strengere krav enn for eksempel USAs.

–Fett! Da fortsetter jeg med det ritualet. Jeg er forresten keen på å tjene litt ekstra småpeeng, har dere noen jobber som IT-assistenter?

– Jada! Vi har både lærlinger og studentassistenter.

– Og hvordan er lønna?!

– Hehe. Det følger vel standard tariffavtaler tror jeg.

– Den er grei. Vil du vurdere din stilling som rådgiver av IT-tips til studenter som sender nudes?

–Ja, det må jo andre vurdere, da!

– Takk og greit. Vi snallast!

KVISS CORBIN

- 1. Hva heter den tropiske stormen som nylig har nådd land i nordlige deler av Norge?
- 2. Hvilken optikerkjede har nylig blitt utsatt for et hackerangrep?
- 3. Hvilke syv land slutter på det persiske suffikset «-stan»?
- 4. Hvilken bydel i Oslo er minst befolket?
- 5. Hvilken dansk fysiker og kjemiker er kjent for å ha fremstilt aluminium og for å ha funnet forbindelsen mellom elektrisitet og magnetisme?
- 6. Denne dikteren er kjent for «Kjærlighet uten strømper» og var dessuten en sentral skikkelse i den originale det Norske Selskab fra slutten av 1700-tallet. Hva het han?
- 7. Dikterens grandonkel var en sjøoffiser kjent blant annet fra slaget i Dynekilen i 1716 og døde i en duell etter ny-

lig fylte 30 år. Hva het han?

- 8. Hvem er Sondre Lerches kanskje like kjente fetter?
- 9. I hvilket musikkstudio spilte Beatles inn mesteparten av sine utgivelser?
- 10. Synlig oppstilling av tobakksvarer blir forbudt i Norge, Burj Khalifa åpnes, Viktor Janukovitsj vinner det ukrainske presidentvalget, det er vulkanutbrudd ved Eyjafjallajökull på Island, og Liu Xiaobo blir tildelt Nobels fredspris. Hvilket år?
- 11. Hva het Shakespeares teater?
- 12. Henri av Luxembourg er monark i landet, men hvilken tittel har han?
- 13. Fra hvilken film kommer dette filmsitatet? «Gentlemen, you can't fight in here! This is the war room!»
- 14. Hvilke to tv-personligheter leder pro-

grammet «Ylvis på holmen» sammen med brødrene Ylvisåker?

- 15. Hvem står bak maleriet «Vase med tolv solsikker» fra 1888?
- 16. Hva betyr oklokrati?
- 17. Hvor mange steg er det på Beauforts skala for vindstyrke?
- 18. Hvilket stjernebilde heter Aries på latin?
- 19. Denne tidligere fotballspilleren har i kronologisk rekkefølge vært innom Molde, Rosenborg, Wimbledon, Liverpool, Tottenham, Aston Villa, Lyn og Strømsgodset i løpet av sin seniorkarriere, og er nå assistenttrener for Mjølndalen. Hvem er det snakk om?
- 20. Hvem ble vinner av årets Tour de France?

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chill studie med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

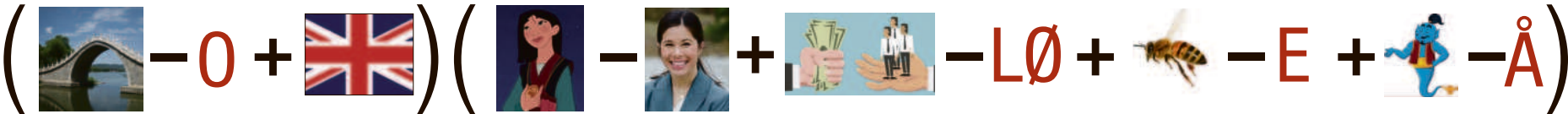
5-9. AST1010 - Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Sally. 2. Synsam. 3. Pakistan, Usbekistan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Kasakhstan og Turkmenistan. 4. Grorud, med 27 707 (per 1. januar 2020). 5. Hans Christian Ørsted. 6. Johan Herman Wessel. 7. Peter «Tordenskiold» Wessel. 8. Lars Vauliar. 9. Abbey Road Studios. 10. 2010. 11. Globe Theatre. 12. Storheraug. 13. Dr. Strangelove. 14. Magnus Devold og Calle Hellevang-Larsen. 15. Vincent van Gogh. 16. Pøbelveide. 17. 12 (Fra stille til orkan). 18. Væren. 19. Øyvind Leonhardsen. 20. Tafelbergacac.

Rebus

HINT: Don't be an asshole. Send løsning til universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Liberalistene» (Beklager, det manglet en «e») Det klarte Victoria Ovedie Chruickshank Langø og Pernille Wedén Wærstad.